27 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1997 ՇԱԲԱԹ #185 (1439)

Ազգ
Azg
armenian daily

Մոսկվան նախազգուշացրեց՝ չճանաչել Չեչնիայի անկախությունը

26 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, «ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆ»։ Մոսկվան այսօր նախազգուշացրեց օտար երկրներին՝ երբեւիցե չճանաչել Չեչնիայի անկախությունը։ Ռուսաստանի արտգործնախարարի առաջին տեղակալ Իգոր Իվանովը ասաց, թե այն երկիրը, որը կճանաչի Չեչնիան, դրանով իսկ կվնասի իր հարաբերություններին Մոսկվայի հետ։ Այս նախազգուշացումը հետեւեց Մոսկվայում երեկ անցկացված ռուս-չեչենական բանակցություններին։

Դուման դեմ Ռոխլինի պաշտոնաթողությանը

26 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, PS։ Ռուսաստանի Պետդուման հրաժարվեց ազատել Լեւ Ռոխլինին պաշտպանության հարցերով Դումայի կոմիտեի նախագահի պաշտոնից։ Լեւ Ռոխլինը նախագահ Ելցինին պաշտոնաթող անելու կոչերի համար այս ամիս հեռացվել էր Վիկտոր Չեռնոմիրդինի ստեղծած «Մեր տունը Ռուսաստանն է» կուսակցությունից։ Այդ կուսակցության առաջնորդ Ալեքսանդր Շոխինը հայտարարեց պատգամավորներին, որ ըստ խորհրդարանի ներսում ընդունված համաձայնությունների, պաշտպանության հարցերով կոմիտեի ղեկավարի պաշտոնը պետք է զբաղեցնի իր խմբակցության ներկայացուցիչը։ Սակայն Պետդուման դեմ քվեարկեց Ռոխլինի պաշտոնաթողությանը։

ԵՐԵՎԱՆ

Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը վերջապես մամուլի ասուլիս տվեց ու հավաստիացրեց, թե առաջիկայում պատերազմ չի լինի

ՅԱԿՈԲ ԱՍԱՏՐՅԱՆ

Երեկ կառավարությունների ընդունելությունների տանը տեղի ունեցավ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի սպասված մամուլի ասուլիսը, որին մասնակցում էին մոտ 100 լրագրողներ, ինչպես նաեւ Հայաստանում հավատարմագրված դեսպանությունների ներկայացուցիչներ։ Չենք կարող պնդել, թե 2 ժամ տեւած ասուլիսը անցավ սուր հարցերի եւ նույնքան սպառիչ պատասխանների մթնոլորտում։ Մանավանդ որ միջազգային Ինտերնետ կապի միջոցով ուղիղ կապ էր հաստատվել Լոս Անջելեսի հետ, որտեղից հետեւում էին ասուլիսի ընթացքին եւ նույնպես հարցեր էին ուղարկում։

Ամեն դեպքում վերջին վեց տարվա մեջ հայաստանցի լրագրողների համար երկրորդ անգամ կազմակերպված ասուլիսում կրկին գլխավոր թեման դարձավ Ղարաբաղի խնդրի կարգավորումը։ Նախ՝ պատասխանելով BBC-ի թղթակցի հարցին՝ նախագահը նշեց, թե կասպյան նավթի արդյունահանման հարցում Ղարաբաղի խնդիրը խոչընդոտ [illegible] է, բայց այժմ խոսքը գնում է միայն նախնական նավթի տեղափոխման մասին, որը կկատարվի արդեն իսկ գործող Բաքու-Նովոռոսիյսկ եւ Բաքու-Բաթումի նավթա- [illegible] նավթի ամբողջ ծավալները [illegible] միայն փոխված չէ դրա հարցը [illegible] լեւ ճնշումները սպասվում են մոտ կես տարի հետո։

Անցած տարի, նախընտրական պայքարի ընթացքում Տեր-Պետրոսյանը նշել էր, թե ընդդիմության իշխանության գալու դեպքում կվերսկսվեն ռազմական գործողությունները։ Այսօրվա իրավիճակում ինչպիսի՞ն է նախագահի կարծիքը, այն դեպքում, երբ ԼՂՀ պաշտպանության նախարարը նույնպես չի բացառում պատերազմի վերսկսումը, դա չկապելով ընդդիմության հետ։ Մեր այս հարցին Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը պատասխանեց չհրաժարվելով իր նախապես ասածից, բայց նաեւ նշեց, թե իր ենթադրությունը հնարավոր չէ ապացուցել։ Սամվել Բաբայանի հայտարարությունները որակվեցին որպես անզգույշ, ոչ ճկուն, մանավանդ հարցի կարգավորման ընթացքի տեսանկյունից։ Տեր-Պետրոսյանը դա համարեց Բաբայանի անձնական կարծիքը, որը չի արտահայտում Լեռնային Ղարաբաղի իշխանությունների կարծիքը [illegible] արտահայտում է ԼՂՀ նախագահի

Տես • էջ 2

ՄՈՍԿՎԱ

Ելցինն ու Շիրակը Ղարաբաղի կապակցությամբ համատեղ հայտարարություն ընդունեցին

26 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, «ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆ»։ Ռուսաստանի եւ Ֆրանսիայի նախագահներ Բորիս Ելցինը եւ Ժակ Շիրակը Մոսկվայում այսօր անցկացրած բանակցություններից հետո իրենց գոհունակությունն արտահայտեցին արդյունքների համար։ Բորիս Ելցինի խոսքերով, երկու երկրները հատուկ եւ արտոնյալ հարաբերություններ ունեն բոլոր բնագավառներում։ Շիրակի խոսքերով, չնայած այն հանգամանքին, որ միջազգային խնդիրները չեն դադարում գոյություն ունենալուց, Ռուսաստանի եւ Ֆրանսիայի տեսակետները չեն տարբերվում։ Նախագահները համաձայնվեցին եկող 2 տարվա ընթացքում կրկնապատկել առեւտրական հարաբերությունները։

Բանակցություններից հետո համատեղ հայտարարություն ընդունվեց, որտեղ ասված է, որ երկու երկրների նախագահները կարեւոր նշանակություն են տալիս հետագա փոխգործակցությանը ՄԱԿ-ի եւ ԵԱՀԿ-ի շրջանակներում Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտության կարգավորման նպատակով։ «Մինսկի խմբի եռանախագահության շրջանակներում կառուցողական համագործակցությունը թույլ է տվել աշխուժացնել հակամարտության մեջ ներքաշված կողմերի հետ [illegible] այս հակամարտության փուլային կարգավորման այնպիսի առաջարկներ մշակել, որոնք ճանապարհ են հարթում դեպի այդ հիմնահարցի վերջնական լուծում», նշվում է փաստաթղթում։ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ը հաղորդեց, որ երկու նախագահները պատրաստակամություն են հայտնել առաջիկայում եւս անհրաժեշտ ջանքեր գործադրել այդ ուղղությամբ։

Կաթողիկոսը համաշխարհային երկու ակադեմիաների անդամ

ԷՋՄԻԱԾԻՆ, 26 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ։ Նորին սուրբ օծություն Տ.Տ. Գարեգին Ա կաթողիկոսն ընտրվել է Համաշխարհային ինֆորմատիզացիայի (Կանադա) եւ Աշխարհի ժողովուրդների «Էլիտա» (Հարավսլավիա) ակադեմիաների անդամ։

Մայր աթոռի մամլո դիվանից հայտնեցին, որ սեպտեմբերի 26-ին, այցելելով Ս. Էջմիածին, անդամության դիպլոմները Վեհափառին են հանձնել Համաշխարհային ինֆորմատիզացիայի ակադեմիայի նախագահ Ազատ Վարդանյանը եւ «Էլիտա» ակադեմիայի նախագահ Միլան Ձեթսը։

Պարոն Վարդանյանը տեղեկացրել է, որ երկու ակադեմիաներն էլ այն 80 կազմակերպություններից են, որոնք գործում են ՄԱԿ-ի հովանու ներքո։ Այս ակադեմիաների անդամներ են Ալեքսի Բ պատրիարքը, Բորիս Ելցինը, Բուտրոս Ղալին եւ նշանավոր այլ դեմքեր։ Պարոն Վարդանյանը հաղորդել է նաեւ, որ ակադեմիաները Հայաստանում կունենան իրենց մասնաճյուղերը, նրանց համատեղ ջանքերով Երեւանում հիմնվում է բժշկական կենտրոն։

Վեհափառ հայրապետը շնորհակալություն է հայտնել իրեն շնորհված տիտղոսի համար, դա դիտելով իբրեւ Մայր աթոռ Ս. Էջմիածնի բարձր գնահատանքի արտահայտություն։

Գնդակոծվել են Գեղի բնակավայրի դիրքերը

ԵՐԵՎԱՆ, 26 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ։ Սեպտեմբերի 24-ին կրկին անհանգիստ է եղել հայ-ադրբեջանական սահմանը։ Ժամը 21.00-ից մինչեւ 23.00-ն ադրբեջանական զինված ուժերի ստորաբաժանումները խոշոր տրամաչափի հրազենով գնդակոծել են Մեղրիի Գեղի բնակավայրի պաշտպանական դիրքերը։ ՊՆ լրատվության եւ քարոզչության վարչությունից հայտնեցին, որ տուժածներ չկան։ ՀՀ զինված ուժերի ստորաբաժանումների համարժեք պատասխան գործողություններից հետո հակառակորդը դադարեցրել է կրակը։ Հայ-ադրբեջանական սահմանի մյուս հատվածներում սեպտեմբերի 25-ի գիշերը եւ 26-ի առավոտյան այլ միջադեպեր չեն գրանցվել։

Հոկտեմբերի 9-ին Ալիեւը կմեկնի Ստրասբուրգ

ԲԱՔՈՒ, 26 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ Եվրոպայի խորհրդի խորհրդարանական վեհաժողովի նստաշրջանը, որին մասնակցում են Ադրբեջանի Միլլի մեջլիսի հինգ ներկայացուցիչներ, իր աշխատանքները Ստրասբուրգում կշարունակի մինչեւ սեպտեմբերի 28-ը։ Այս մասին հայտարարել է Ադրբեջանի խորհրդարանի խոսնակ Մուրթուզ Ալեսկերովը։ Ըստ նրա, հոկտեմբերի 9-ին Ադրբեջանի նախագահ Հեյդար Ալիեւը կմեկնի Ստրասբուրգ մասնակցելու Եվրոպայի խորհրդի գագաթաժողովին։ Ալեսկերովը, հիշեցնելով, որ ԵԽԽՎ ղեկավարությունը հայտարարել է մինչեւ տարեվերջ Եվրոպայի խորհրդին Ադրբեջանի անդամակցության հնարավորության մասին, կարծիք է հայտնել, որ այդ հարցը կքննարկվի նաեւ առաջիկա գագաթաժողովում։

Ըստ Հասանովի, Իտալիան կպաշտպանի Ադրբեջանի դիրքորոշումը

ԲԱՔՈՒ, 26 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ Ադրբեջանի արտաքին քաղաքական գերատեսչության ղեկավար Հասան Հասանովը նախագահ Ալիեւի Հռոմ կատարած այցը անվանել է լուրջ քայլ։ Ըստ նրա, այս այցի ընթացքում երկու երկրների առաջնորդները կստորագրեն «քաղաքական փաստաթուղթ», որը կարտացոլի Ադրբեջանի սկզբունքային դիրքորոշումը։ Ինչպես պարզաբանում է ANS press գործակալությունը, դա Ադրբեջանի տարածքային ամբողջականության ճանաչումն է, ուժի միջոցով հաստատված սահմանները չընդունելը, Լեռնային Ղարաբաղի խնդրի կարգավորումը ԵԱՀԿ Լիսաբոնի գագաթաժողովի հայտարարության մեջ արտացոլված սկզբունքների հիման վրա։

Թուրքիան իր աչքի գերանը թողած, ուրիշի աչքի փուշն է տեսնում

26 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, PC, RFI։ Թուրքիան կոչ արեց ՄԱԿ-ին խոչընդոտել ռուսաստանյան S-300 զենիթային համալիրների առաքումը Կիպրոս։ ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղար Կոֆի Անանին ուղղված հատուկ ուղերձում ՄԱԿ-ում Թուրքիայի դեսպանն ընդգծեց, որ այդ սպառազինության տեղադրումը կղզում սպառնալիք է իր երկրի համար։ «Այն դեպքում, եթե S-300 զենիթային համալիրներն այնուամենայնիվ տեղադրվեն Կիպրոսում, Անկարան ստիպված կլինի դիմել համապատասխան պատասխան գործողությունների», ասվում է ուղերձում։ Միեւնույն ժամանակ Թուրքիան հաստատեց, որ վերջին օրերին թուրքական բանակը Իրաքյան Քրդստանի շրջանում խորացել է 50 կիլոմետր։ Շուրջ 15 հազար թուրքական զինվոր է մասնակցում քուրդ անջատողականների մարտական ջոկատների դեմ ուղղված գործողությանը։

ՏԱՐԱՌՈՏ

Ինդոնեզիայում 237 մարդ զոհվեց ավիավթարից

26 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, BBC։ Ինդոնեզիական «Գարուդա» ազգային ավիաընկերության մարդատար օդանավը կործանվեց Սումատրա կղզում գտնվող Մեդան քաղաքից ոչ հեռու։ Ըստ հաղորդագրությունների, օդանավում՝ A-300 մակնիշի աերոբուսում 225 ուղեւոր եւ անձնակազմի 12 անդամ կային։ Ըստ ավիաընկերության տվյալների, ոչ ոք չի փրկվել։ Օդանավը մինչեւ վայրէջքը հարվածել է ծառերին, որոնք անտառային հրդեհների պատճառով ծածկված էին ծխով։ Սկսված է հետաքննություն եւ դեռեւս պարզ չէ, թե վաս տեսանելիությո՞ւնն է արդյոք եղել աղետի պատճառը։

Երկու ուժեղ երկրաշարժ Իտալիայում

26 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, BBC, PC։ Իտալիայի կենտրոնական մասում 1 օրվա ընթացքում 5,5 եւ 5,6 ուժատիճան հզորության երկու ուժեղ երկրաշարժներ տեղի ունեցան։ Առաջինը տեղի ունեցավ այս գիշեր, Հռոմից 150 կմ հեռավորության վրա գտնվող Ումբրիա գավառում, իսկ երկրորդը՝ 9 ժամ անց հարվածել է պատմական թանգարան համարվող Ասիզի քաղաքին, որտեղ փլուզվել է սուրբ Ֆրանցիսկոյի եկեղեցու ներքին տանիքը, ինչի հետեւանքով զոհվել են 2 հոգեւորական եւ ոչնչացել են 14-րդ դարի հռչակավոր նկարիչ Ջոտտոյի որմնանկարները։ Նախնական տվյալների համաձայն, զոհվել է 10 մարդ, մի քանի տասնյակ մարդիկ վիրավորվել են, 1200 մարդ մնացել է անօթեւան։

Պաղեստինցիները կողմ են անզիջում պայքարի

Պաղեստինի հետազոտությունների եւ ուսումնասիրությունների կենտրոնի կատարած հարցախույզի համաձայն, աստիճանաբար ավելի մեծ թվով պաղեստինցիներ են արտահայտվում իսրայելցիների դեմ կատարվող անձնասպանական գործողությունները շարունակելու օգտին։ Հրապարակված տվյալներով, պաղեստինցիների 36 տոկոսն արտահայտվել է ի նպաստ անձնասպան գործողությունների, մինչդեռ փետրվարին այդ թիվը 21 տոկոս էր։ «ԵՐԵՎԱՆ»

ԵՐԵՎԱՆ

Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը վերջապես մամուլի ասուլիս տվեց ու հավաստիացրեց, թե առաջիկայում պատերազմ չի լինի

Սկիզբը էջ 1

Բայց նաեւ նշեց, որ ցանկացած պաշտպանության նախարար, այդ թվում նաեւ՝ Վազգեն Սարգսյանը, պետք է պատերազմի պատրաստ լինի, որպեսզի որեւէ անակնկալի չգա: «Առաջիկայում պատերազմ չի լինելու, որովհետեւ խաղաղության գործընթացը արդեն բավականին լրջացել է, պատերազմը այսօր ձեռնտու չէ ոչ մի կողմի, ոչ Ղարաբաղին, ոչ Ադրբեջանին, քանի որ լուրջ հույսեր կան, որ այդ հարցը կլուծվի խաղաղ ճանապարհով», եզրափակեց նա: Ի դեպ, այդ գնահատականը լրացվեց նաեւ այն փաստարկով, որ այսօր զինուժի տեսակետից հավասարակշռություն է ստեղծվել, քանի որ Ադրբեջանը իր եռակի ավել ստացած զենքը «սպառել է ու մաշեցրել»: Այս առումով նա նաեւ հայտնեց, թե զինամատակարարումների հարցը քննող եռակողմ՝ հանձնաժողովը իր աշխատանքները չի սկսել: Իսկ ինչ վերաբերում է Ղարաբաղի խնդրին, ապա ըստ Տեր-Պետրոսյանի, դրա լուծման 5 տարբերակ կա: Առաջինը, այսօրվա վիճակի՝ ստատուս քվոյի հավերժական պահպանումն է, որը բացառված է: Միջազգային հանրությունը մեզ խեղճացնելու ձեւեր կգտնի: Երկրորդը Հայաստանի եւ Ղարաբաղի կողմից միայն անկախության պահանջն է կամ միացումը Հայաստանին: Այս դեպքում Ղարաբաղը պատրաստ կլինի վերադարձնել գրավված տարածքները եւ միջազգային պատժամիջոցներն ավելի ազդու կլինեն: Երրորդ տարբերակը պատերազմն է, բայց այն դեպքում, եթե Ղարաբաղը ծնկի բերի Ադրբեջանին, կապիտուլյացիայի ենթարկի, որն անհնար է: Եվ եթե փորձի ոչ թե Բաքուն, այլ նույնիսկ մեկ շրջան էլ գրավել, ապա աշխարհը դա թույլ չի տա: Հետեւաբար, ըստ Տեր-Պետրոսյանի, մնում է երկու տարբերակ. մեկը հարցի փուլ առ փուլ լուծումն է, իսկ մյուսը՝ փաթեթային: Վերջինս ենթադրում էր եւ գրավված տարածքների վերադարձման հարցը (բացի Լաչինի շրջանից), եւ խաղաղարար ուժերի տեղադրումը ղարաբաղա-ադրբեջանական սահմանին ու շրջափակումների վերացումը, փախստականների վերադարձը իրենց բնակավայրերը եւ այլն: Փաթեթային լուծման մյուս մասը Ղարաբաղի կարգավիճակի ճշտումն էր: Համանախագահները առաջին անգամ նման ծրագիր էին ներկայացրել, որի առաջին մասի շուրջ ոչ մի լուրջ տարաձայնություն չի ունեցել, իսկ կարգավիճակի մասը կտրականապես մերժվել է թե Ադրբեջանի եւ թե Ղարաբաղի կողմից: Հայաստանն ունեցել է լուրջ վերապահումներ, որոնք ներկայացրել են միջնորդներին: Բոլորը եկել են այն եզրակացության, որ այսօր ի վիճակի չեն քննարկելու Լեռնային Ղարաբաղի կարգավիճակի հարցը, որովհետեւ ունեն իրենց սեփական պատկերացումները: Հետեւաբար ընտրվել է լուծման փուլ առ փուլ տարբերակը, որը ըստ էության փաթեթայինում ընդգրկված մասերի ամբողջությունն է: Այսինքն, կարգավիճակի հարցը հետաձգվում է, քանի դեռ չի իրականացել առաջին փուլը:

Ադրբեջանում եղել են հայտարարություններ, թե արդեն ողջունում են այդ նոր առաջարկությունը՝ փուլային, բայց Տեր-Պետրոսյանը չի հավատում այդ ողջույններին, քանի դեռ չկա գրավոր կարծիք, որն առաջիկա 2–3 շաբաթ պետք է ներկայացվի: Նրա կարծիքով, եթե ավելի շատ ընդհանրություններ դրսեւորվեն այդ հարցում, ապա դա կդիտվի որպես բանակցությունների հիմք: Թերեւս մեկ ամսվա ընթացքում դա պարզ կլինի: Տեր-Պետրոսյանը հայտնեց նաեւ, թե Ղարաբաղի եւ Հայաստանի միջեւ տարաձայնություններ լինում են, բայց կարգավորման ընթացքի եւ մեթոդոլոգիայի շուրջ: Դա, ըստ նրա, ամենեւին էլ խաղ չէ, քանի որ Ղարաբաղը ինքնուրույն եւ շատ լուրջ քաղաքական գործոն է: Իսկ լարված պահերին միշտ էլ ընդհանուր տարբերակներ գտնվել են:

Այնուհետեւ Տեր-Պետրոսյանը կրկնեց իր նախկինում ասված մի քանի մտքեր, այդ թվում. «Ես հրաշքներ չեմ խոստացել եւ էլի հրաշքի չսպասեք», կամ՝ «Հայաստանը նորմալ պետություն չի դառնա, մինչեւ Ղարաբաղի հարցը չլուծվի»: Սղաճը ավելացել է, 14,8 տոկոսով, կոռուպցիայի դեմ պայքարը պետք է շարունակվի, բայց դրա համար նպաստավոր դաշտ չկա, պետք է բարձրացնել իրավապահ մարմինների աշխատողների աշխատավարձը, որպեսզի համակարգը զերծ մնա սեւ գործարքներից: Բերվեց պատժված ՆԳ աշխատակիցների թիվը: «Նոր հազարամյակ» հանդեսի թղթակցի հարցին, թե իր կառավարման ընթացքում կատարած ո՞ր սխալը կուղղեր, Տեր-Պետրոսյանը անկեղծ հավաստեց, որ դա բարդ հարց է, քանի որ ինքը տասնյակ սխալներ է թույլ տվել, այդ թվում կադրերի ընտրության կամ ավելի համարձակ ղեկավարման, տնտեսական բարեփոխումների գործընթացում: Չնայած դրան, հաջորդ անգամ վերընտրվելու հարցին՝ նա ավելի առաջ գնաց, եւ ուղղակի հայտարարեց, որ ՍԴ-ին չի դիմի, բայց եթե ամբողջ ազգով շատ խնդրեք, նորից կառաջադրվի:

Տեր-Պետրոսյանը հայտարարեց նաեւ, թե մոտակա 2 շաբաթում կստեղծվի ներդրումների խրախուսման պետական խորհուրդ, որը կլինի վարչապետին կից եւ կունենա 5 կարեւոր խնդիր. արտաքին շուկաներ գտնել, օտարերկրյա ներդրողների ներգրավել, նրանց զերծ պահել բյուրոկրատական քաշքշուկներից, իրավաբանական խորհրդատվություն մատուցել եւ տնտեսական օրենսդրությունը կատարելագործել: Խոսվեց նաեւ սփյուռքի եւ հայրենիքի հարաբերությունների մասին: Ըստ Տեր-Պետրոսյանի՝ սփյուռքում շատ ուժեր կան եւ դժվար է մեկի հետ համագործակցել: Ուստի սփյուռքը պետք է նաեւ ինքը իրեն միավորի, հետո Հայաստանին: Չբացառեց, որ Դաշնակցության հետ խնդիրներ կան, իսկ երկքաղաքացիության հարցում երկու լուրջ կողմ նշեց: Այսինքն մեկը այդպես էլ չբացահայտվեց, իսկ մյուսը այն էր, թե այսօր բանակ չէինք ունենա, քանի որ երկքաղաքացի դառնալով շատ երիտասարդներ կփախչեին Հայաստանից:

Տեր-Պետրոսյանը խոսեց նաեւ հայ-թուրքական հարաբերությունների մասին, կրկին նշելով, թե Թուրքիան դրանք կապում է հայ-ադրբեջանական հարաբերությունների բարելավման եւ Լեռնային Ղարաբաղի խնդրի կարգավորման հետ: Հայաստանին չի հաջողվել ապացուցել, որ Թուրքիան դրանք տարանջատի միմյանցից: «Թուրքիան իր համար մի թակարդ է ստեղծել, որից չի կարողանում դուրս գալ», ասաց նա: Ավելին, Թուրքիան իր նպատակներին ավելի հեշտությամբ կհասներ, եթե մինչեւ հիմա Հայաստանի հետ հարաբերությունները բարելավված լիներ:

Խոսք գնաց նաեւ իսրայելա-թուրքական համագործակցության, ռուս-հայկական պայմանագրի, դրա վավերացման կարեւորության, «Հայաստան» հիմնադրամի, Արմեն Սարգսյանի եւ Հրանտ Բագրատյանի, նախագահի գլխավոր խորհրդականի թեկնածու չունենալու եւ այլ խնդիրների շուրջ: Դրանց մեկնաբանությանը թերեւս անդրադառնանք առանձին հրապարակմամբ, իսկ վերջում «Փաստի» այն հարցին, թե 4 տարի հետո ընտրություններին կրկին կսպասվի՞ սեպտեմբերի 26, թե բացառվում է, նախագահը պատասխանեց. «Դա կախված է մամուլից, մեր հասարակությունից, մտավորականությունից»:

Անկախ արդար է, թե ոչ, բռնությունը պետք է բացառվի, պախարակվի ու դատապարտվի առաջին հերթին լրագրողների կողմից, քանի որ ամբողջ զենքը մեր՝ լրագրողներիս ձեռքում է: Եթե մենք դա չենք անում, ուրեմն պարզվում է, նպաստում ենք բռնությանը: Ոչ ավել, ոչ պակաս: Ավելացնեմ միայն, որ ողջ ասուլիսի ընթացքում նախագահը 2 բաժակ թեյ խմեց, եւ կես բաժակ ջրի մեջ էլ լուծելով ասպիրին-ուպսա:

ՆԵՐՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Մեռյալ սեզոն

Իտալական մի այդպիսի կինոնկար կար, եւ դա հիմա, ըստ իս, չափազանց հարմար է գալիս Հայաստանի ներքաղաքական իրավիճակին: Անցյալ նախագահական ընտրություններին հաջորդած իրադարձությունները, մայրաքաղաք զորք մտցնելու խայտառակությունից ու ողջ աշխարհի աչքում երկրի ժողովրդավարական վարկը սասանելուց զատ, տեւականորեն մեռցրին հասարակության քաղաքական ակտիվությունը եւ մեզ ներքաշեցին գորշ մի ճահիճ, որ դույզն-ինչ կենդանանալու նշույլ չի պարունակում: Ընդդիմադիր «Ազգային համաձայնության դաշինքի» լուծարումը հավելյալ մի ուրվագիծ էր այս անուրախ համապատկերում, եւ դա, իմ դիտումներով, նույնիսկ հուսախաբության քիչ թե շատ նկատելի ալիք չառաջացրեց, որովհետեւ մարդիկ արդեն դադարել էին լուրջ հույսեր կապել նաեւ դաշինքի հետ:

Այս մեռյալ սեզոնը կարելի կլիներ նույնիսկ շատ դրական երեւույթ համարել, եթե վստահություն լիներ, որ պետական իշխանության մարմիններից ժողովրդի հիմնական զանգվածի խոր դժգոհությունը փոքր-ինչ պակասել է: Չի պակասել, կրակն անթեղվել է միայն, պատրաստ ամեն պահի բոցավառվելու, քանզի անցած մեկ տարում որեւէ էական բան չի փոխվել ոչ մի բնագավառում: Նույնիսկ անցյալ սեպտեմբերյան իրադարձություններից հետո ընդդիմության բոյկոտի պայմաններում անցկացված տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությունները ոչինչ նոր բան չավելացրին մեր հասարակական կյանքին, եւ դրանք այժմ ժողովրդի աչքում դեռ «փորձաքննություն» են անցնում, պատասխանելու սոսկ մեկ հարցի՝ պե՞տք են արդյոք, թե՞ բյուրոկրատական կոռումպացված մի նոր օղակ են մեր առանց այն էլ հյուծված ուսերին:

Հետեւաբար անցած մեկ տարին, ընդհանուր առմամբ, եղավ իշխանությունների եւ ժողովրդի խորթացածությունն էլ ավելի ընդգծված դարձնելու, իշխանությունից ժողովրդական զանգվածների օտարումն էլ ավելի մեծացնելու մի շրջան, երբ այս երկուսը, կարծես թե, գոյատեւում են այլեւս մեկը մյուսին չնկատելով կամ չնկատելու տալով, ամեն մեկն իր համար, իր ցավն ու հոգսին, առանց դիմացինի մեջ սրտակից տեսնելու:

Ոչ հանրապետության նախագահը, ոչ նրա մերձավոր շրջապատը անցած մեկ տարում փորձ իսկ չարեցին հաղթահարելու հոգեբանական այս անջրպետը: Նախագահը ակնհայտորեն իր ոչ շփվող բնավորության բերումով, զուտ, սառը վարվելակերպի թելադրանքով, շրջապատը նրա ստվերի տակ սեփական նախաձեռնությամբ գործելու կարողությունն իսպառ կորցրած լինելու հանգամանքով:

Ավելի լավ չէ վիճակը ընդդիմության ճամբարում: Ազատության հրապարակի «հարթակում» երեւան չի եկել որեւէ նոր դեմք, չի հնչել որեւէ թարմ խոսք, իսկ այդ պայմաններում քաղաքական կյանքի ճահճացումը անխուսափելի է: Մեծ հաշվով, սա սոսկալի հարված է հայոց նորօրյա պետականությանը, քանզի այսօր էլ, վերջին նախագահական ընտրություններից մեկ եւ բարձրագույն պետական պաշտոնն զբաղեցնելուց յոթ տարի հետո, դարձյալ հնչում է մեր սեփական անճարակության, աղքատության, ամլության անխաբ հավաստիք հանդիսացող չարագուշակ հուսահատ հարցը՝ «ուրիշ ո՞վ, եթե ոչ Լեւոնը»: Սա նախագահի անձի, վասակի, տաղանդի գնահատություն չէ այլեւս, այլ մեր հասարակական կյանքի ամլության առհավատչյան:

Ի՞նչ է լինելու մեզ հետ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի պաշտոնավարումից հետո: Մի՞թե կարելի է ժողովրդին այսքան անհեռատես կերպով դատապարտել մեկ անձի, թեկուզեւ ամենանշանավոր քաղաքական գործչի մեջ իր ապագան տեսնելու մտայնության: Իսկ ի՞նչ է լինելու մեզ հետ մինչեւ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի հեռանա՞լը: Շարունակելու ենք տապակվե՞լ մեր յուղով, ապրելու ենք այս մեռյալ սեզոնի «երանավետ անդորրությո՞ւնը»: Հազիվ թե: Այս «անդորրությունը» ինձ բավական վախեցնում է, քանզի լի է անկանխատեսելի ժայթքումներով: Խորհրդարանական վաղաժամկետ ընտրություններ անցկացնելու հարցադրման նկատմամբ նախագահի համառ չկամությունը գալիս է հավաստելու, որ իշխանություններից ժողովրդի դժգոհությունը այդպես էլ չի տեղափոխվելու խորհրդարանական ամբիոն եւ մնալու է... փողոցի «մենաշնորհը»: Քանզի ոչ մեկի համար գաղտնիք չէ, որ այս խորհրդարանը, եթե նույնիսկ վերանանք 1995-ի հուլիսի 5-ի խայտառակ ընտրությունների կերպից, չի արտացոլում քաղաքական ուժերի տեղաբաշխումը եւ հասարակական տրամադրությունների բազմերանգությունը հանրապետությունում: Այս խորհրդարանը ի վիճակի չէ ընդունել նաեւ ընտրությունների մասին այնպիսի օրենք, որ գոնե առաջիկա խորհրդարանական ընտրություններում օրենսդիր պատնեշ կանգնեցվի հնարավոր նոր չարաշահումների ճանապարհին, ինչը դարձյալ կարող է ապակայունացման մղել մեր այս թվացյալ մեռյալ ճահիճը: Իսկ եթե ՀՀՇ նախագահ Վանո Սիրադեղյանը հանկարծ չկարողանա իր «ձեռքը հավաքել» բոլոր կարերից քանդվող «Հանրապետություն» միավորումը, ապա կառավարող քաղաքական ուժը այստեղ այլեւս բավարար գերակշռություն չի ունենա, եթե դեռ ունի, իսկ դա հարված կլինի պետության կայունությանն արդեն «ներսից», եթե «դուրսը» շարունակենք համարել փողոցը, որը ներկա պայմաններում մնացել է ժողովրդի դժգոհության արտահայտման միակ «ասպարեզը»:

Անցյալ իրադարձություններն ակնհայտորեն ցույց տվեցին, որ «փողոցային ժողովրդավարությունն» ամենաանկայունն է ցանկացած պետության համար: Դրան ապավինել չի կարելի: Փողոցը, մեր պարագայում, կարող է կրկին փոթորկվել ամեն առիթով, սկսած սոցիալական պայթյուններից, վերջացրած Արցախի հարցում մեր պետության վրա գործադրվող միջազգային ճնշումներին հակադրվելու բնական մղումներով: Եվ այդ դեպքում, Աստված մի արասցե, ինչպես ասում են, իրադրությունը կարող է դուրս գալ վերահսկողությունից: Այս վտանգը կանխելու մտահոգությունը, իմ կարծիքով, երկխոսության շատ լուրջ հիմք է իշխանությունների եւ ընդդիմության համար, եւ ես մեծ ցավով պիտի արձանագրեմ, որ երկու կողմն էլ, իմ տպավորությամբ, հարցի լրջությունը հասկանալու նշաններ ցույց չեն տալիս: Ավա՜ղ, անցած մեկ տարին ոչ մեկին ոչ մի բան չի սովորեցրել: Մինչդեռ մեզ չափազանց անհրաժեշտ է այդպիսի երկխոսությունը, իբրեւ այս մեռյալ սեզոնից քաղաքակիրթ կերպով դուրս գալու միակ ճանապարհ:

ՌԱՖԻԿ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

Ի գիտություն ՀՌԱԿ Երեւանի «Կենտրոն» շրջանակի պատգամավորների

Հայտնվում է Հայաստանի Ռամկավար ազատական կուսակցության Երեւան քաղաքի «Կենտրոն» շրջանակի «Վան», «Լեռ», «Զարթոնք», «Բաքաջանյան», «Համերաշխություն», «Զապել Եսայան», «Կենտրոն», «Երեւան», «Արմենական» ակումբներից ընտրված պատգամավորներին, որ «Կենտրոն» շրջանակի Պատգամավորական ժողովը տեղի կունենա հոկտեմբերի 1-ին, ժամը 14.00-ին (Կորյունի 19ա) ՀՌԱԿ Կենտրոնական գրասենյակում հետեւյալ օրակարգով:

1. «Կենտրոն» շրջանակի վարչության հաշվետվությունը:
2. Նոր վարչականների ընտրություն:
3. ՀՌԱԿ կանոնադրության մեջ մասնակի փոփոխությունների մասին:
4. ՀՌԱԿ 7-րդ Պատգամավորական ժողովի պատգամավորների ընտրություն:

Ժողովին կարող են մասնակցել նաեւ ՀՌԱԿ մյուս շրջանակների եւ ակումբների ներկայացուցիչներ:

ՀՌԱԿ ԵՐԵՎԱՆԻ «ԿԵՆՏՐՈՆ» ՇՐՋԱՆԱԿԻ ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակվում է տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
Ֆաքս 562941, AT&T (3742) 151065,
e-mail INTERNET: azg2@arminco.com
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Տնօրէն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / հեռ. 562863
Համակարգչային
ծառայություն / 581841
Apple Macintosh
համակարգչային շարուածքը
«Ազգ» թերթի
Յղումը «Ազգին» պարտադիր է
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia 375010

ԱԶԳ

ԸՆԹԱՑԻԿ

Երբ Արա Սահակյանը եւ ԱԺ, եւ «Ագրոբանկի» փոխնախագահ է

Անհրաժեշտ է օրենք պետական պաշտոնյաների եկամուտների հայտարարագրման մասին

Ինչպես հայտնի է, ժամանակ առ ժամանակ Հայաստանի կառավարության միջազգային վարկատուները (մասնավորապես Միջազգային արժույթային հիմնադրամը եւ Համաշխարհային բանկը) վարկերի հերթական չափաբաժնի տրամադրման ձգձգումների պատճառների թվում հաճախակի նշում են Հայաստանի բանկային համակարգի անկատարությունը, մասնավորապես առեւտրային բանկերի գերատեսչական-բյուրոկրատական խնամակալությունը: Խոսքը վերաբերում է հատկապես նախկին պետական մասնագիտացված բանկերին (Արդշինբանկ, Ագրոբանկ, Հայէկոնոմբանկ), որոնք ներկայումս վեր են ածվել բաժնետիրական ընկերությունների:

Սովորաբար միջազգային վարկատուների կողմից անցանկալի է դիտվում առեւտրային բանկերի խորհուրդներում գործադիր իշխանության բարձրաստիճան պաշտոնատար անձանց ընդգրկվելը: Քաղաքակիրթ աշխարհում ընդունված այս նորմը կարծես թե աստիճանաբար ուղի է հարթում Հայաստանում. կառավարության ու նախարարությունների ճնշման տակ այս կամ այն ձեռնարկությանը հատկացվող ու որպես անհուսալի պարտքերի ձեւով կուտակվող վարկերի տրամադրման գործելակերպը հետզհետե սահմանափակվում է: Իսկ ինչպիսի՞ն է իրավիճակը բանկային համակարգի գործերին օրենսդիր իշխանության միջամտության տեսանկյունից:

Կենտրոնական բանկի նախագահ Բագրատ Ասատրյանը սիրում է մերընդմեջ որպես նվաճում վկայակոչել օրենսդիր իշխանությունից բանկային համակարգի անկախության օրենսդրական դրույթը: Բայց որքանո՞վ է առարկայական նման պնդումը: Ճիշտ է, դրամավարկային քաղաքականության իրականացման իմաստով Կենտրոնական բանկն անկախ է եւ պարտավոր չէ պատասխանատվություն կրել ներկայացուցչական իշխանության առջեւ մակրոտնտեսական կարգավորման այդ կարեւորագույն ոլորտում ունեցած ձախողումների համար:

Թերեւս Հայաստանի օրենսդիրն այսօր ակտիվորեն ուղղորդում է առեւտրային բանկերի գործունեությունը ոչ միայն այդ ոլորտին վերաբերող օրենսդրական ակտերով ու որոշումներով, այլեւ, որքան էլ զավեշտական է, նրա առանձին պատգամավորների անձնական մասնակցությամբ: Ագրոբանկի խորհրդի կազմում ԱԺ փոխխոսնակ Արա Սահակյանի, իսկ Հայէկոնոմբանկի խորհրդի կազմում ԱԺ ֆինանսավարկային եւ բյուջետային հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ Արմեն Եղիազարյանի առկայությունն այդ բանի վկայությունն է: Խնդիրն այն չէ, թե ինչ միջոցներով ու հնարքներով են բարձրաստիճան այդ օրենսդիրները հայտնվել առաջատար առեւտրային բանկերի խորհուրդների կազմում, այլ այն, թե որքանով է նման գործելակերպն ընդունելի իրավական եւ բարոյական առումներով:

«Մենք+» օրաթերթը վերջերս որոշ մանրամասներ հայտնեց Արա Սահակյանի Ագրոբանկի փոխնախագահ լինելու առնչությամբ: Հետաքրքիր է, որ այդ հարցում Արա Սահակյանի խորհրդատուի գործառույթը ստանձնել է ոչ այլ ոք, քան Բագրատ Ասատրյանը: Հատկանշական է եւ այն, որ «Մենք+»-ի հոդվածագիրը անբարեհամբույր ակնարկում է, որ Հայագրոբանկին Կենտրոնական բանկի կողմից 800 մլն դրամի [illegible] վարկային օժանդակության (կամ վարկային գծի) մասին որոշումը կայացվել է ոչ առանց Արա Սահակյանի ակտիվ միջամտության: Ի՞նչ է ստացվում. նման կարգի պետական աջակցություն կարող են ակնկալել միայն այն բանկերը, որոնց բացահայտ (կամ քողարկված) հովանավորությունը ստանձնել են բարձրաստիճան պաշտոնատարները:

Այս պայմաններում առնվազն միամտություն կլինի սպասել, թե խորհրդարանն իր գոյության նույնիսկ յոթերորդ տարում կընդունի տնտեսության ոլորտի այնպիսի հիմնարար օրենսդրական փաստաթղթեր, ինչպիսիք են, ասենք, «Մենաշնորհների գործունեության սահմանափակման» կամ՝ «Ազատ եւ բարեխիղճ մրցակցության պաշտպանության մասին» օրենքները:

Մեկ հանգամանք եւս: Տարիներ շարունակ զանգվածային լրատվության բազմաթիվ միջոցներում բարձրացվել է պետական պաշտոնատար անձանց կողմից իրենց եկամուտների պարտադիր հայտարարագրման գործելակերպը նորմալ օրենսդրական շրջանակների մեջ դնելու խնդիրը: Թեեւ ՀՀ նախագահի մի շարք հրամանագրեր այդ հարցի լուծման որոշ տարրեր են պարունակում, սակայն առայսօր գոյություն չունի օրենք «Պետական ծառայողի մասին», ոչ էլ «Պետական բարձրաստիճան պաշտոնատար անձանց եկամուտների հայտարարագրման մասին»:

Իր պաշտոնավարության 100 օրվա կապակցությամբ տված մամլո ասուլիսում ՀՀ վարչապետ Ռոբերտ Քոչարյանը կառավարության կողմից «Բարձրաստիճան ղեկավարների եկամուտների հայտարարագրման մասին» օրինագիծ մշակելու եւ խորհրդարան ներկայացնելու վերաբերյալ հարցին տվեց երկիմաստ եւ անորոշ պատասխան՝ նշելով, սակայն, որ նման խնդրադրումը լուրջ տարակարծություններ եւ բարդություններ կարող է առաջացնել:

Մինչդեռ նման օրենքի ընդունումը հատկապես «կխանգարեր» բարձրաստիճան որոշ պաշտոնատարների [illegible] ֆինանսական աղբյուրներից տարբեր ֆինանսական գործիչներին եւ կառույցներին օտարերկրյա հատուկ ծառայությունների գործակալ լինելու մեջ մեղադրելը առաջին հերթին կպարտադրեր նրանց հրապարակավ հայտարարագրել սեփական եկամուտները: Եվ դա կդառնար երկրում շարքային քաղաքացիների հարկահավաքության լավագույն օրինակ եւ ոչ թե նախընտրական քարոզչական պարագա:

«ԵՐԵՎԱՆ»

Դասագրքերի բաշխումը ձգձգվում է

1-3-րդ դասարանների դասագրքերն, ինչպես հայտնի է, կրթության եւ գիտության նախարարության հայթայթած հովանավորչական միջոցներով ոչ մեծ ուշացումով տպագրվեցին եւ հիմնականում հասան դպրոցներ: Հիմնականում, բայց, ցավոք, ոչ հարյուր տոկոսով: Որոշ դասագրքեր անհասկանալի պատճառով «մոլորվել են» կրտսեր (գուցե, պահեստներ)-կրթության բաժիններ-դպրոցներ ճանապարհին եւ ոչ մի կերպ չեն հաղթահարում տեղափոխման արգելքը: Տարօրինակ բան է կատարվում, օրինակ, 2-րդ դասարանի մաթեմատիկայի դասագրքի հետ: Այն կամ հարկ եղածից անհամեմատ քիչ խմբաքանակով է մտել դպրոց, կամ չի մտել ընդհանրապես (դպրոցներից մեկի տնօրենն, ինչպես պարզվեց, նույնիսկ չգիտի, թե ինչ դասագրքով են մաթեմատիկա սովորելու երկրորդ դասարանցիները): Նախարարությունը հավաստիացնում է, որ դասագրքերը տպագրվել են ճիշտ քանակությամբ: Իսկ բաշխումն ըստ դպրոցների կրթության բաժինների գործն է, որ, չգիտես ինչու, գրեթե մեկ ամիս ձգվում եւ երկարում է: Ասում են, բաշխումն իրականացվում է դպրոցներից ստացված հայտերի հիման վրա, որ տեղ-տեղ թյուրիմացաբար կազմվել է նախորդ տարվա տվյալներով: Սակայն այդ դեպքում պարզ չէ, թե «հայտային» խառնաշփոթն ինչու է շրջանցել մայրենիի դասագիրքը (օրինակ, Մուշեղ Իշխանի անվ. դպրոցում «Մայրենին» ստացվել է ըստ պահանջարկի, «Մաթեմատիկան»՝ գրեթե կիսով չափ պակաս, մինչդեռ ակնհայտ է, որ 2 դասագրքերի պահանջարկը չէր կարող տարբեր լինել): Այնպես որ, հայտերի խառնաշփոթի տարբերակը կասկածելի է թվում: Չի բացառվում թերեւս, որ դասագիրք-դպրոց ճանապարհին ինչ-որ մեկը փորձում է «շագանակներ հանել» ուրիշի վառած կրակից. որոշ անհամբեր ծնողներ, նույնիսկ պարտքերի գնով այդ դասագրքերը ձեռք են բերում «սեւ շուկայից», որտեղ վերջիններս, նախարարության «վետոյի» չնայած, բավական զգուշորեն, բայց վաճառվում են (օրինակ, մետրոյի «Երիտասարդական» կայարանին հարող հնագրավաճառական գետնանցում «սեղանիկներին»):

Դժվարություններ կան նաեւ ՀԲ եւ կրթության նախարարության համատեղ ծրագրի առաջին «ծիծեռնակների»՝ 5-8-րդ դասարանների «Հայ գրականություն» դասագրքերի բաշխման հետ կապված: Վերջիններս, ըստ նախարարության մամուլի ծառայության, տպագրված են ամբողջ ծավալով, սակայն բաշխիչ կազմակերպությունների աշխատանքի կազմակերպման նպատակահարմարության եւ միջոցների խնայողության նկատառումներով նույնպես ձգձգվում են:

ԼԻԼԻԹ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

ԵՐԵՎԱՆ

Նստացույց ի պաշտպանություն հացադուլավորների

Հանրապետության հրապարակի ճիշտ կենտրոնում ի պաշտպանություն «31-ի գործով» ամբաստանյալների երեկ նստացույց էին սկսել նրանց մի խումբ հարազատներ, այդ թվում երեխաներ: Ցուցարարները նախորդ օրն են պարզել, որ կալանավորներից առնվազն 4-ը՝ Մանվել Եղիազարյան, Կարապետ Ղազարյան, Մարտին եւ Գագիկ Կարապետյաններ, հացադուլի մեջ են երկուշաբթի օրվանից, երբ դատական նիստը հերթական անգամ հետաձգվեց անորոշ ժամանակով (այս անգամ՝ ատենապետի վատառողջության պատճառաբանությամբ): Ամբաստանյալների հարազատներին հայտնի չէ, Վահան Հովհաննիսյանը եւ մյուսները միացե՞լ են արդյոք վերոհիշյալ քառյակին: Վերջինիս հացադուլը «ձեւակերպված է», մեկուսարանի պետը՝ տեղեկացված, ասաց ցուցարարների ներկայացուցիչը, որին «մեծահոգաբար» մեզ մոտ «գործուղեցին» նստացույցն աչալրջորեն հսկող ոստիկանները՝ թույլ տալով հաղորդել այս սուղ տեղեկությունները (հրապարակի կենտրոն «թափանցելու» մեր փորձը հետեւողականորեն «չեզոքացվեց» օրենքի բծախնդիր պահապանների կողմից):

Նստացույցի մասնակիցների պահանջն է դադարեցնել տղաների հացադուլը, ասել է թե՝ երաշխիքներ տալ, որ դատավարության անհիմն հետաձգումները կբացառվեն. «Տղաներն իրենց կյանքը դրեցին Ղարաբաղի, Հայաստանի անկախության համար, իսկ այսօր «հայրենիքի դավաճաններ» են դարձել, մինչ ուրիշներին մեդալներ են բաժանում: Արդար վճիռ՝ սա է մեր պահանջը»:

Հիշեցնենք, որ «31-ի գործով» դատավարության առաջիկա նիստում վերջին խոսքով հանդես կգան ամբաստանյալները:

«Նոյյան տապանը» երեկոյան հաղորդեց, որ ամբաստանյալները դադարեցրել են հացադուլը: Ըստ Մանվել Եղիազարյանի դատապաշտպան Գայանե Անտոնյանի, ամբաստանյալները փոխել են որոշումը, որպեսզի դատական նիստերն այս անգամ իրենց առողջական վիճակի պատճառով չհետաձգվեն:

Լ. Պ.

ՀԱՄԱՌՈՏ

Երեւանում գոյություն չունեցող փողոցներ, որ օգտվել են «Փարոս»-ից

ՀՀ սոցապ նախարարության «Փարոս» համակարգում կատարված ստուգումների եւ վերահաշվարկման արդյունքում հայտնաբերվել են ոչ միայն հանրապետությունում չապրող բազմաթիվ քաղաքացիներ, այլեւ Երեւանում գոյություն չունեցող փողոցներ: Բնականաբար, այդ անգո փողոցներում շենքեր են եղել, այդ շենքերում ապրել են անգո մարդիկ, որոնք «օգտվել են» «Փարոսից»: Սոցիալական ապահովության նախարար Հրանուշ Հակոբյանն այս փաստերի հայտնաբերումը համարում է իր նվաճումներից մեկը: Այդ ամենի մասին ավելի մանրամասն նա խոստացավ պատմել «Փարոսի» վերահաշվառման ավարտից հետո:

«ԵՐԵՎԱՆ»

Երեւանը կջեռուցվի անցած տարվա պարտքերը մարելուց հետո միայն

ԵՐԵՎԱՆ, 26 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Երեւանի որոշ շրջանների բնակիչների 80-90 տոկոսը առաջիկա ձմռան սեզոնում հրաժարվել են ջեռուցումից անվճարունակության պատճառով: Այս տվյալները ստացվել են մայրաքաղաքի թաղապետարանների կազմակերպած սոցիոլոգիական հարցման արդյունքում: Մինչեւ օրս մարված չէ ջեռուցման դիմաց քաղաքի համայնքների անցած տարվա պարտքը, որը կազմում է 1 մլրդ 235 մլն դրամ: Հիշեցնենք, որ այս տարի ջեռուցման սեզոնի ամբողջ ընթացքում 1 քմ-ի ջեռուցման սակագինն է սահմանված 1487 դրամ: Մասնավորապես, երեք սենյականոց բնակարանը ջեռուցելու համար միջինը կպահանջվի 60 հազար դրամ:

«Գթություն» գիտաբժշկական կենտրոնում հիվանդներին կբուժեն անվճար

ԵՐԵՎԱՆ, 26 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Կառավարության որոշմամբ, այս տարվա սեպտեմբերի 1-ից ընդհանուր հիգիենայի եւ մասնագիտական հիվանդությունների հայկական գիտահետազոտական ինստիտուտը վերամասնագիտացվել է: Պահպանելով նախկին ֆունկցիաները, այն առողջապահության նախարարության կողմից անցկացվող բարեփոխումների շրջանակներում նոր կարգավիճակ է ստացել՝ վերածվելով «Գթություն» գիտաբժշկական կենտրոնի: Այստեղ շուտով կսկսեն անվճար բուժել հիվանդներին բնակչության սոցիալապես անապահով խավերից: Ինչպես հայտնեց կենտրոնի տնօրեն Վլադիմիր Կոգանը, ըստ էության, ներկայումս ստեղծվում է նոր բազմապրոֆիլ կլինիկա, որը կոչված է հիվանդներին ապահովելու բարձրորակ օգնությամբ: Այդ նպատակով, բացի արդեն եղած բժշկական ստորաբաժանումներից, այստեղ ստեղծվում են սրտաբանական, վիրաբուժական եւ ուրիշ նոր բաժանմունքներ: Ինստիտուտի վերակառուցման բոլոր ծախսերը ստանձնել են ՀՀ կառավարությունը եւ առողջապահության նախարարությունը:

Բանաստեղծի ռեքվիեմը՝ նվիրված բանաստեղծին

Սեպտեմբերի 25-ի Կամերային երաժշտության տանն էին հավաքվել պոեզիայի սիրահարներ, մայրաքաղաքի հասարակայնության ներկայացուցիչներ՝ ունկնդրելու բանաստեղծ Դավիթ Հովհաննեսի ռեքվիեմը՝ նվիրված Չարենցի հիշատակին: Մեծ բանաստեղծի ստեղծագործությունից որպես բնաբան «փոխառնված» տողերով զուգորդված հեղինակային ընթերցումը տպավորիչ էր, Վահագն Սամբուլցյանի, արտիստներ Նորայր Ժամհարյանի, Նաիրա Աբրահամյանի, Եղիշե Մանուչարյանի կատարումներով: Ունկնդրի համար սա եռակի հանդիպում էր՝ Դավիթ Հովհաննեսի բանաստեղծության եւ փիլիսոփայության, Չարենց մարդու ու բանաստեղծի եւ, իհարկե, երաժշտության հետ:

Գերմանական ապրանքների ցուցահանդես Երեւանում

Հայաստանի քաղաքաշինության նախարարության ճարտարապետության ազգային թանգարան-ինստիտուտում բացվեց գերմանական արտադրության պոլիպրոպիլենե խողովակների, փականների, ջրի եւ գազի հաշվիչների ցուցահանդես, որը կազմակերպել են Հայաստանի «Քրիստին 97» սահմանափակ պատասխանատվությամբ [illegible] եւ գերմանական [illegible] էկոպլաստ» ֆիրման:

Բնակարանների ջրամատակարարման, ջեռուցման, կոյուղու համակարգի այդ խողովակները երկար ժամանակ օգտագործվում են Գերմանիայում: Այդ խողովակները ճկուն են, չեն քայքայվում: Դիմանում են 70 աստիճան ջերմության եւ 6 մթնոլորտային ճնշման: Օգտագործման երաշխավորված ժամկետը 50 տարի է [illegible]

Ողջո՜յն 65-ամյա «Միրոր Սփեքթեյթըր»-ին

Այսօր Մ. Նահանգների Բոստոն քաղաքում հանդիսավոր պայմաններում կնշվի անգլերեն մեր ամենահին թերթի «Արմինիըն Միրոր Սփեքթեյթըր» շաբաթաթերթի 65-րդ տարեդարձը: Այդ առթիվ թերթի գլխավոր աշխատակից Երվանդ Ազատյանի բացման խոսքից հետո, բանախոսությամբ հանդես կգա ՀՀ նախագահի նախկին գլխավոր խորհրդական, ներկայիս ՀՀ հատուկ հանձնարարությունների գծով դեսպան Ժիրայր Լիպարիտյանը, որի խոսքին կհետեւի, գեղարվեստական ծրագրի կատարումից հետո, հատկանշական մի արարողություն՝ կպարգեւատրվեն հայ մամուլի 2 երախտավորներ՝ դոկտ. Նուբար Պերպերյանը եւ Միհրան Մինասյանը: Առաջինը երկար տարիներ հայ մամուլին որպես խմբագիր մատուցած ծառայությունների համար (նա խմբագրել է Կահիրեի «Արեւ» օրաթերթը, Լոս Անջելեսի «Նոր օր» եռօրյան եւ Բոստոնի «Պայքար» օրաթերթը), իսկ երկրորդը շուրջ 15 տարի «Միրոր» թերթի տնօրենությունը վարելու եւ այն նորագույն մեքենականությամբ օժտելու համար (ի դեպ, Մ. Մինասյանը իսկական հիմնադիրներից է «Ազգ» օրաթերթի):

Հանդիսության պաշտոնական մասին կհաջորդի ճաշկերույթ-պարահանդեսը: Հայաստանցիներիս համար դեռեւս անսովոր եւ զուգե անիմաստ մի միջոցառում, որը գոնե իր նպատակով բնավ նման չէ մեր բանկետներին: Դա մի խրախճանք է, որի ընթացքում հրավիրյալներն ու մասնակիցները կամավոր կերպով «պարտավորվում» են մեծ կամ փոքր նվիրատվություն կատարել օրվա նպատակի համար, այս պարագայում հոբելյար թերթի գոյատեւման ու զարգացման համար:

Ճիշտ է, «Միրորը» ըստ պատկանելության կուսակցական թերթ է, պաշտոնաթերթն է Ռամկավար ազատական կուսակցության, սակայն արդեն 65 տարի գոյատեւում է ոչ միայն կուսակցության շրջանակների, այլեւ ընթերցող ավելի լայն զանգվածի նվիրատվությամբ: Քանզի բաժանորդագրությունը, ինչպես ներկայումս Հայաստանում, ամենեւին չի կարող ծածկել թերթի ծախսերը: Եվ «Միրոր»-ի բարեկամները, կուսակցական թե ոչ, մեծ նախանձախնդրությամբ են միշտ մոտեցել թերթի կարիքներին, քանի որ քաջ գիտեն նրա օգտակար, կենսական առաքելությունը իրենց համար, հայության կազմակերպ ազգային կյանքի համար: Քաջ գիտեն, որ տալիս են սփյուռքի ամենալուրջ եւ ծանրակշիռ թերթերից մեկի «Միրոր Սփեքթեյթըրի» համար:

«Ազգ»-ը ողջույնի խոսքով է միայն միանում նրանց «Միրոր»-ի բարեկամներին եւ բարերարներին, եւ երախտիքի խոսք ասում 65-ամյա թերթի բոլոր խմբագիրներին, աշխատակիցներին եւ հատկապես ներկայիս խմբագիրներ Արա Գալայճյանին եւ Բարբրա Մեկերյանին:

«ԱԶԳ»

Հնարավոր եւ խիստ կենսական առաքելություն

ԵՐՎԱՆԴ ԱԶԱՏՅԱՆ

Երբ երկու հարյուր տարի առաջ հայր Հարություն Շմավոնյանը հիմնադրում էր հայերեն առաջին պարբերականը, կարո՞ղ էր արդյոք երեւակայել, որ հայ ընթերցողը մի օր սավառնելու է տեղեկատվության գերժամանակակից մայրուղու վրա: Հայ հոգեւորականը 1794-ին «Ազդարար» ամսագրի հրատարակման վայր ընտրեց Մադրասը՝ Հնդկաստանում: Ինչո՞ւ հատկապես Մադրասը եւ ոչ թե մի այլ քաղաք Եվրոպայում: Հատկանշական է նաեւ, որ մոտ երեք տասնամյակ դրանից առաջ մեկ ուրիշ հոգեւորական՝ Ոսկան Երեւանցին, Ամստերդամում (Հոլանդիա) տպագրության էր պատրաստել հայկական առաջին սուրբ գիրքը:

Հնդկական թերակղզում հայկական առաջին թերթի լույսընծայումը լավագույն ձեւով է պատկերացում տալիս հայ ժողովրդի գաղթի պատմության՝ նրա «տեղատվության ու մակընթացության» մասին: Հայը մշտական դեգերումների մեջ է եղել արտագաղթելով հայրենիքից հեռավոր Սումատրա, Ճավա, Սուրաբայա (Ինդոնեզիա), Կալկաթա, Մադրաս (Հնդկաստան), Խարբին (Չինաստան) եւ Սինգապուր: Այսօր այդ քաղաքներում հայերի գոյության միակ վկաները լուռ տապանաքարերն են: Հայկական գաղթը հետեւել է այդ տարածաշրջանի հասարակական եւ քաղաքական վայրիվերումների օրինակին: Միջին դարերում հայերը մետաքսի հաջողակ առեւտրականներ էին, մինչեւ որ նրանց փոխարինելու եկավ Մեծ Բրիտանիայի «Իստ Ինդիա» ընկերությունը, որն այդ գործը դարձրեց իր մենաշնորհը:

Իրենց պատմական հողերում հետապնդումներից փախչող եւ առեւտրի սահմանում ապահով ու բարգավաճ կյանք որոնող հայերի համար «ձգողական կենտրոնը» միշտ փոխվել է: Դրանով է բացատրվում Հնդկաստանում մի որոշ ժամանակ ծաղկող ու բարգավաճող հայկական գաղութի գոյությունը: Հայ առեւտրականները Հայաստանից, Ղարաբաղից, բայց առավելապես Նոր Ջուղայից ճանապարհ են ընկել դեպի Հեռավոր Արեւելք՝ որոնելու (եւ հայտնաբերելու) առեւտրական նորանոր շուկաներ ու հնարավորություններ: Նրանց հաջողվել է հսկայական հարստություն կուտակել եւ զարգացնել մտավոր ու հոգեւոր կյանքը այդ վայրերում:

«Ազդարար»-ի հրատարակումից ի վեր ավելի քան չորս հազար թերթեր ու պարբերականներ են լույս ընծայվել (եւ հետագայում փակվել), որոնցից ամենահինը «Բազմավեպ»-ն է, Վենետիկի Մխիթարյան հայրերի պաշտոնաթերթը, որը վերջերս բոլորեց հրատարակման 150-րդ տարին: Մեր դատի հետապնդման համար հայկական պարբերականները հանդիսացել են ուժեղ միջոցներ եւ ծառայել են երբեմն որպես չափազանց ազդեցիկ զենք: Մխիթարյան հայրերը միշտ հպարտությամբ են մեջբերել սուլթան Աբդուլ Համիդի խոսքերն այն մասին, որ ինքը միշտ էլ ավելի է սոսկացել Մխիթարյանների հրատարակումներից, քան հայ հեղափոխականների զենքերից: Եթե ճիշտ է, որ սուլթանը նման խոսքեր է ասել, նշանակում է այդ հրատարակումները կարողացել են հայ երիտասարդների մեջ արթնացնել ազգային գիտակցության եւ պատկանելիության զգացումը: Պարզվում է, որ «անհրաժեշտությունը հնարամտության մայրն է» հին ասացվածքը ճշմարիտ է նաեւ առաջին հայկական ամսաթերթի եւ ապա նաեւ օրաթերթի հրատարակման գործում:

Մադրասն ու Կալկաթան դարձել էին հայկական գործունեության եւ կրթության կենտրոն, աշխարհին տալով մի շարք աշխարհիկ եւ հոգեւորական առաջնորդներ, որոնք ստանձնեցին օտարների լծից Հայաստանը ազատագրելու պարտականությունը: Իսրայել Օրին եւ Հովսեփ Էմինը ազատություն հայցեցին Հայաստանի համար դիվանագիտական բանակցությունների եւ ռազմական նվաճումների միջոցով: Հողերի ձեռքբերումը գնման միջոցով նույնպես եղել է այդ առաջնորդների մտքում: Չնայած այսօր որեւէ ազգի համար հող գնելը կամ պատմական տարածքի մի մաս ձեռքբերելը չափազանց դժվար գործ է, նախկինում դա սովորական գործարք է եղել, ինչպես օրինակ, Լուիզիանայի եւ Ալյասկայի պարագաներում: Նույնիսկ սիոնիստները Հերցելի գլխավորությամբ փորձ են արել օսմանյան սուլթանին մոտենալ հրեաների համար Պաղեստինը գնելու հարցով: Այնպես որ, գնելու կամ նվաճելու միջոցով Հայաստանի ազատագրումը Հնդկաստանի հայ ղեկավարների մտահոգության հիմնահարցերից էր:

Ազգային գիտակցությունը հայերի մեջ վառ պահելու միջոցներից էր թերթի հրատարակումը, որը պետք է լուրեր հավաքեր եւ տարածեր՝ ստեղծելով ազգային գործունեության մի յուրօրինակ համակարգ: Այդ համակարգը թերթի խմբագրական քաղաքականության շնորհիվ միաժամանակ ծառայելու էր նաեւ որպես համայնքը ղեկավարող մեխանիզմ:

Ամերիկայում անգլերեն լեզվով հայկական առաջին թերթի լույսընծայումը բոլորովին այլ պայմաններում տեղի ունեցավ: Բայց դա էլ էր պայմանավորված խիստ անհրաժեշտության պահանջով: Հակառակ որ հայկական համայնքի կյանքը հիմնականում առաջ էր գնում հայերեն լեզվով, քանի որ բոլոր ղեկավարները դեռեւս խոսում էին իրենց մայրենի լեզվով, «Արմինյըն Միրոր Սփեքթեյթըր»-ի հիմնադիրները կանխատեսեցին հայկական հիմնահարցեր բարձրացնող անգլերեն լեզվով թերթ հրատարակելու պահանջը: Հիմնադիրներ Պետրոս Նորհատը, պրոֆ. Էլիշա Չարաքյանն ու նրանց մյուս ընկերները չպետք է մարգարե լինեին, որպեսզի գիտակցեին, թե ինչ էր սպասում համայնքի անդամներին ապագայում: Նրանք կարողացան տեսնել, որ հայերենը արագորեն տեղի էր տալիս հայկական դպրոցների չգոյության հետեւանքով եւ շուտով մի նոր սերունդ, որն այլեւս սահուն հայերեն չէր խոսելու, ստանձնելու էր գաղութի ղեկավար պաշտոնները: Այդ սերունդը նույնքան մտահոգ կլիներ համայնքի հոգսերով:

«Միրորի» հիմնադիր հայրերը գիտակցեցին, որ վաղ թե ուշ հասարակական հնչեղության քննարկումները պետք է արվեն անգլերեն լեզվով եւ որ լեզուն չպետք է խոչընդոտի այդ քննարկումները խելացիորեն անցկացնելուն: Եթե այդ հեռատես անձնավորությունները «հայրենասիրության» եւ «ավանդապաշտության» անտեղի մղումներից ելնելով, դիմեին դոնքիշոտյան անհեռանկար հանդգնության, նրանք եւ նրանց հետնորդները հյուրընկալ երկրի ամենակուլ հոսանքների կողմից վաղուց արդեն դուրս քշված կլինեին պատմության էջերից:

Ակնարկը հասկանալով, մյուս կազմակերպությունները անմիջապես գործի անցնելով հրատարակեցին իրենց սեփական պարբերականները: Հայերենի անկումը տեսնելով, մեզանից շատերը կուրծք են ծեծում: Բայց լաց լինելով ու ողբալով դարման չես գտնի հարցին:

Հայոց լեզուն վառ պահելու պայքարը չպետք է խոչընդոտի, որ հայկական ոգին պահպանվի եւ վառ մնա անկախ այդ պայքարի արդյունքից: Չմոռանանք, որ վերջին շրջանում Ղարաբաղն ազատագրող զինվորական եւ քաղաքական գործիչներից շատերը ռուսախոս հայեր են, որոնց հայրենասիրությունը ոչ ոք չի կարող կասկածի տակ դնել:

«Արմինյըն Միրոր Սփեքթեյթըր» թերթը առաջինը ձեռնամուխ եղավ ներգրավելու հայերին Ամերիկայի ընդհանուր հասարակական կյանքի մեջ: Հաջողությամբ իրականացնելով այդ առաքելությունը, նա միաժամանակ զարգացրեց եւ կատարելության հասցրեց լրագրության ավանդույթները: «Միրորը» մեծ դեր խաղաց մեր հասարակական կյանքը ձեւավորող իրադարձություններում: Ներգաղթողներին հայրենիքում տեղավորելու նպատակով դրամահավաքման, հայկական դատի ճանաչման, թե հետպատերազմյան հայկական կոնգրեսի ստեղծման միջոցառումներում նա միշտ գտնվեց «առաջավոր գծում»: Չափազանցություն չպետք է համարվի, եթե շեշտվի այստեղ «Միրորի» առանձնահատուկ դերը հայ եկեղեցու բաժանման դեմ պայքարում: Հասարակությանը տեղյակ պահելով եւ ճշմարտությունը հստակ մեկնաբանելով, շաբաթաթերթը եկեղեցականներին կոչ արեց համախմբվելու Ս. Էջմիածնի՝ որպես հայկական եկեղեցու գերագույն հոգեւոր կենտրոնի շուրջ: Մինչդեռ եկեղեցական ղեկավարներից շատերը ոչ կարողացան պաշտպանել իրենց իսկ շահերը, ոչ էլ զգուշացնել իրենց հետնորդներին մեր եկեղեցուն սպառնացող աղետից:

Որպես էթնիկական ամբողջականություն կամ եկեղեցական թեմ ներկայանալը նշանակում էր մեր հասարակությանը դատապարտել մեկուսացման, ինքնակենտրոնացման եւ ուրեմն անգործունեության ի դեմս այնպիսի իրականությունների, որոնք անպայմանորեն իրենց ազդեցությունն են թողնում մեր ընդհանուրի կյանքի վրա: Դրա համար էլ մենք այժմ ականատես ենք լինում մի ուղղության, որն աստիճանաբար քաղաքականացնում է մեր հասարակության կյանքը, ճանապարհ հարթելով դեպի ավելի ակտիվ մասնակցություն ժողովրդավարական գործընթացների մեջ: Մամուլը, եւ տվյալ դեպքում «Միրորը» նշանակալի դեր է խաղացել իրերի այս դրական զարգացման մեջ:

Իհարկե: Միշտ էլ հարցեր բարձրացվել են, թե այս եւ նման հրատարակությունների ֆինանսավորողները, հետեւապես եւ ուղղություն թելադրողները, ինչ նպատակ են հետապնդել: Եվ այդ հարցերը միշտ էլ բացասական երանգ են հաղորդել կուսակցական թերթերին: Բայց ի՞նչ ենք մենք հասկանում կուսակցական թերթ ասելով: Որեւէ դատի կամ թեզի պաշտպանումը ենթադրում է կողմ բռնել, բնականաբար իրականության հետ, ուստի եւ նշանակում է սկզբունք ունենալ: Եթե նույնիսկ սկզբունքներին հավատարիմ լինելը կուսակցության խարանն է դրոշմելու թերթի ճակատին, միեւնույն է, թերթը շարունակելու է պատասխանատվություն զգալ այդ սկզբունքների հանդեպ եւ դրանք ավելի բարձր դասել երկրային հարցերից, մնալ գաղափարների աշխարհը եւ ցույց տալ, որ ի վերջո ավելի լավ է ղեկավարվել սկզբունքներով, քան գործել ըստ նպատակահարմարության:

Ոչ ոք չի կարող ժխտել, որ կուսակցական թերթը երբեմն հարցադրումները սրում է թույլատրելի նորմերից ավելի, բայց դա երբեք չի դառնում բնորոշ հատկանիշ: Մյուս կողմից, անկախ թերթը, որը համեմատաբար նոր երեւույթ է մեր հասարակական կյանքում, դրսեւորել է երկու որոշակի եւ իրար խիստ հակասական (մեկը՝ կառուցողական, մյուսը՝ հրապարակայնորեն անձնական հաշիվները մաքրելու) հատկանիշներ:

Ինչպես որեւէ այլ իշխանություն, մամուլը եւս կարող է ե՛ւ կործանարար ու երկյուղաբեր գործիք լինել, ե՛ւ զանգվածներին դեպի ընդհանուր, կառուցողական նպատակներ առաջնորդող դրական մղիչ ուժ հանդիսանալ: Մենք բոլորս ականատես եղանք վերջերս բուլվարային մամուլի վարած քաղաքականության խիստ ցավալի հետեւանքներին, երբ վերջին հրաժեշտը տվեցինք իշխանուհի Դայանային:

Հայկական մամուլը նույնպես անցել է տհաճ փորձությունների բովով: 1930-ական թվերին, երբ Գալուստ Գյուլբենկյանը ստանձնեց ՀԲԸՄ-ի նախագահի պաշտոնը, նա սուր քննադատության ենթարկվեց Խորհրդային Հայաստանի կողմից, որին անմիջապես հետեւեց սփյուռքի մամուլը: Գյուլբենկյանը հրաժարական տվեց եւ կրքերը հանդարտվեցին: Մնացյալը պատմություն է:

«Միրորի» խմբագիրները գիտակցել են մամուլի ուժը եւ օգտագործել են [illegible] խիստ մեծ պատասխանատվությամբ: Հեգնական կարող է թվալ, բայց հակառակ Ռամկավար Ազատական կուսակցության կողմից հովանավորված լինելուն, «Միրորը» ապացուցել է, որ անկախ ամբիոն է բոլոր տեսակի կառուցողական գաղափարների համար: Տարբեր համոզմունքների տեր գրողներ շատ հանգիստ ու ազատ են զգացել նրա էջերում իրենց գաղափարներն արտահայտելիս: Բայց թերթը մերժել է լինել անձնական խժդժությունների եւ կամ ժողովրդավարական «համբերության» սահմանները չարաշահելու ամբիոն: Ինչպես յուրաքանչյուր իրեն հարգող հրատարակություն, նա առաջնորդվել է որոշակի արժեքների եւ սկզբունքների մի ամբողջ համակարգով, դրանով իսկ կարողանալով հաղթահարել բոլոր տեսակի փորձություններն ու վայրիվերումներն անցյալ 65 տարիների ընթացքում: Այսօր անգլերեն լեզվով հրատարակվող հայկական առաջին շաբաթաթերթը իր տեսակի մեջ ամենահարգված հրատարակությունն է:

Աշխարհում կատարվող արագ զարգացումներն ու նրանց անմիջական ազդեցությունը հայ համայնքի վրա անշուշտ նորանոր մարտահրավերներ են նետում որեւէ պարբերականի: Տեխնոլոգիական հագեցվածության հարցը ինքնին մի խոշոր մարտահրավեր է: Եթե «Միրորը» դիմագրավում է դրանք եւ կարողանում է քայլել արագընթաց տեխնոլոգիական փոփոխությունների հետ, նշանակում է նա շարունակում է հավատարիմ մնալ անցած 65 տարիների ընթացքում թերթը կանգուն պահած եւ առաջնորդած սկզբունքներին, որոնք հետագայում եւս կօգնեն հաղթահարելու նոր մարտահրավերները:

«Ազդարարը» տեխնիկական ամենատարրական միջոցներով հրատարակող հայր Շմավոնյանն անակնկալի կգար տեսնելով, թե ինչպես է հայկական մամուլը երկու դար անց սավառնում Ինտերնետի ալիքներով:

Հայկական մամուլի հիմնադրի եւ նրա հետնորդների համար տեխնոլոգիայի վերջին նորույթներից օգտվելն անհնարին առաքելություն էր, մինչդեռ նվիրյալ խմբագիրների ու առաջնորդների մեր այսօրվա սերնդի համար այդ առաքելությունը դարձել է անչափ հնարավոր:

Դետրոյթ

միջազգային

ԱՆԴՐԱԴԱՐՁ

ԱՊՀ տնտեսությունը 1997-ի առաջին կիսամյակում

Բելովեժյան թավուտում սլավոնական «երեք զուբրերի» ստեղծած Անկախ պետությունների համագործակցությունը առաջին հայացքից խոստանում էր դառնալ բավական ամուր տնտեսաքաղաքական միավորում: Իբրեւ նախկին կայսրության փլուզման առավել քաղաքակիրթ ձեւ, այն իր ռազմավարության հիմքում ի սկզբանե հենված է եղել «Մարշալի պլանի» պես մի արդեն սլավոնական գաղափարախոսության: Անտարակույս, բանակցությունների ընթացքում պարոնայք Ելցինը, Կուչման եւ Շուշկեւիչը մեկ-երկու բառով անդրադարձել են նաեւ սըր Ուինսթոն Չերչիլի Ֆուլտոնյան հայտնի ճառին, համարելով «խելոք» եւ, որ ամենից գլխավորն է, կիրառելի նաեւ արեւելասլավոնական (իսկ հետագայում համասլավոնական) տարբերակով: Ըստ էության ԱՊՀ միության հենքում սլավոնական երեք երկրների ստրատեգիական եւ տնտեսաքաղաքական համագործակցության գաղափարն էր, ինչը իրոք խոստումնալից նախադրյալներ էր ստեղծում «կոնֆեդերացիայի» կանոնավոր գործունեության եւ զարգացման համար:

Միեւնույն ժամանակ, անհեթեթ էր, որ նորաստեղծ այդ կառույցում հավասարի իրավունքով տեղ էին գտել նախկին մետրոպոլիան եւ գաղութները: Այսինքն, ԱՊՀ միությունը ստեղծվել էր ինչ-որ չափով վաղաժամ մինչեւ «մետրոպոլիայի եւ գաղութների միջեւ հայտնի հակասությունների հաղթահարումը»: Հավանաբար, հենց այս հանգամանքն էր նորաստեղծ համագործակցության ամենից խոցելի տեղը: Հետագա զարգացումը այս ենթադրության լավագույն վկայությունն է: Այնուամենայնիվ չի կարելի անտեսել նաեւ մեկ այլ խնդիր. նախապես «հաշիվ մաքրելու» դեպքում չէր բացառվում հարավսլավական սցենարը, քանզի իրոք շատ խորն էին եղած հակասությունները: Հակասություններ, որոնք աշխարհի նոր քաղաքական քարտեզի ձեւավորման գործընթացում դարձան խաղաքարտ վերջ ի վերջո հանգեցնելով Տաշքենդ-Բաքու-Թբիլիսի-Կիեւ աշխարհաքաղաքական առանցքի ստեղծմանը:

Արեւմտյան կողմնորոշվածության մի սեպ, կենտրոնախույս տրամադրությունների կոն, համագործակցության կտավը կտրող մկրատ: Փաստ է, որ ԱՊՀ երկրների քաղաքական համագործակցությունը մեռած է: Ավելին, օրըստօրե աճում են քաղաքական հակասությունները եւ այսօր, օրինակ, Իրանի Իսլամական Հանրապետությունը Ռուսաստանին շատ ավելի մոտ երկիր է, քան նույն ԱՊՀ անդամ Ադրբեջանը կամ Ուզբեկստանը: Այնուամենայնիվ Համագործակցության երկրները աչքի են ընկնում տնտեսական ցուցանիշների որոշակի ընդհանրությամբ, ինչը եւ հնարավորություն է տալիս ողջ տարածքը համարել տնտեսական մեկ միավոր: Հենց նման գործունեությամբ է զբաղվում «ԱՊՀ տնտեսության վերլուծության» ինստիտուտը, որի ուսումնասիրությունները միշտ էլ հետաքրքիր են եւ հաճախ արդարացված: Այսպես, համաձայն ինստիտուտի տնտեսագետ Վիտալի Գայմաշի ուսումնասիրությունների, Հայաստանում այս տարի դեռ կշարունակվի ապրանքատեսակների շուկայական գների աճը, որն իր տեմպերով կգերազանցի բնակչության եկամուտների գործակիցը: Նման զարգացմամբ կպայմանավորվի բնակչության իրական եկամուտների նվազումը շուրջ 2 տոկոսով: Նույն ենթադրությամբ, Ռուսաստանում բերված գործակիցը կկազմի 10 տոկոս, Ուզբեկստանում՝ 5 տոկոս եւ Ղազախստանում՝ 3 տոկոս: 1997-ի երկրորդ կիսամյակում, ըստ տնտեսագետի կանխատեսումների, արտասահմանյան ներդրումների տոկոսը մեր հանրապետության տնտեսության մեջ կկազմի ներդրումների ծավալի շուրջ 60 տոկոսը:

Նույն ցուցանիշը Ուզբեկստանում եւ Ղազախստանում նախատեսված է մինչեւ 30 տոկոս, Վրաստանում՝ 34 տոկոս, Կիրգիզիայում՝ 65 տոկոս եւ Ադրբեջանում՝ մինչեւ 86 տոկոս: Ընդ որում, 1997-ի առաջին կիսամյակի համեմատությամբ, արտասահմանյան ներդրումների ամենից բարձր աճը արձանագրվելու է Հայաստանում՝ 20-60 տոկոս: Համեմատության կարգով նշենք, որ տվյալ ցուցանիշով երկրորդ տեղում ընթացող Ադրբեջանում համապատասխան գործակիցները կազմում են 67 տոկոս եւ 86 տոկոս: Միեւնույն ժամանակ, անբարենպաստ է ԱՊՀ անդամ երկրների արտաքին-տնտեսական գործունեությունը: Արտաքին առեւտրի բնագավառում, 1997-ի առաջին կիսամյակի տվյալներով, դրական սալդո արձանագրված է միայն երեք պետությունների համար: Ռուսաստանում շահույթը կազմել է շուրջ 18,4 մլրդ դոլար, Ղազախստանում՝ 1,2 մլրդ, Ադրբեջանում... 30 մլն դոլար: Մնացյալ երկրներում սալդոն բացասական է եւ համեմատական առումով ամենից անմխիթար իրավիճակում մեր հանրապետությունն է: Հայաստանի բացասական սալդոն կազմում է շուրջ 326 մլն դոլար, ինչը արտաքին համախառն արտադրանքի 67 տոկոսն է: Ուկրաինայում բացասական սալդոյի բացարձակ գումարը 2 մլրդ դոլար է (ԱՀԱ-ի 10 տոկոս), Բելառուսում 919 մլն դոլար (18 տոկոս), Վրաստանում՝ 300 մլն դոլար (18 տոկոս), Ուզբեկստանում՝ 276 մլն դոլար (5 տոկոս), Մոլդովայում՝ 189 մլն դոլար (16 տոկոս), Տաջիկստանում՝ 60 մլն դոլար (23 տոկոս): 1997-ի առաջին կիսամյակում, մեր հանրապետությունն իր արտադրանքի միայն 37 տոկոսն է արտահանել ԱՊՀ երկրներ, Ուկրաինան՝ 40 տոկոս, Վրաստանը՝ 53 տոկոս, Կիրգիզիան՝ 51 տոկոս, Թուրքմենստանը՝ ավելի քան 70 տոկոս: Թուրքմենստանում, ի դեպ, արձանագրվել է ընդհանուր արտադրության ծավալների աննախադեպ անկում (29 տոկոսով), ինչը հետեւանք է բնական գազի արդյունահանման կրճատումների: 1997-ի հունվար-հունիս ամիսների ընթացքում, Թուրքմենստանում արդյունահանվել է ընդամենը 12,2 մլրդ խոր. մետր գազ, այսինքն 1996-ի նույն ժամանակահատվածի ցուցանիշի կեսը: Սա բացատրվում է Ուկրաինային եւ Հայաստանին գազամատակարարման դադարեցմամբ (մարտ ամսից)՝ տվյալ երկրների չվճարելու պատճառով: Ինչ վերաբերում է ԱՊՀ անդամ երկրների բնակչության կենսամակարդակի եւ ամսական եկամուտներին, ապա Համագործակցության ոչ մի երկրում ամսական եկամուտը (պետական եւ մասնավոր ծառայողների միջին ամսականը) չի կարող լցնել 3 հոգիանոց ընտանիքի նվազագույն զամբյուղը: Այն դեպքում, երբ Ռուսաստանում միջին աշխատավարձը կազմում է 167 դոլար, Ղազախստանում՝ 115 դոլար, Ուկրաինայում 97 դոլար, Բելառուսում՝ 81 դոլար, Ուզբեկստանում՝ 51 դոլար: Վրաստանում, Կիրգիզիայում, Մոլդովայում եւ Թուրքմենստանում, որտեղ միջին աշխատավարձը տատանվում է 33-65 դոլարի սահմաններում, հնարավոր չէ ապահովել անգամ վաստակողի նվազագույն զամբյուղը: Առավել խայտառակ վիճակում է Ադրբեջանի, Տաջիկստանի եւ Հայաստանի բնակչությունը (աշխատավարձը 11-40 դոլար), որի կենսամակարդակը չի դիմանում որեւէ համեմատության եւ դուրս է երկրային երեւակայության սահմաններից:

ԱՐԻՍ ՂԱԶԻՆՅԱՆ

ԲԱԼԿԱՆՆԵՐ

Ռուսաստանը փորձում է վերադառնալ

Ըստ դիվանագիտական աղբյուրների, բալկանյան երկրների տնտեսական ազատությունը մեծապես կաշկանդված է ռուսական բնական գազի ներկրումից կախված լինելու պատճառով: Ռուսական «Գազպրոմ» նավթային ընկերությունը նաեւ բալկանյան նավթային ընկերությունների գլխավոր գործընկերն է: Նույն աղբյուրների համաձայն, Մոսկվան այդ լծակն օգտագործում է բալկանյան շրջանում իր քաղաքականությունն իրագործելու նպատակով:

Արեւելյան Եվրոպայի մի բարձրաստիճան դիվանագետ ասել է, թե սառը պատերազմի ավարտից հետո Ռուսաստանը կորցրել է ազդեցությունը բալկանյան երկրներում: «Այժմ Ռուսաստանը ցանկանում է վերականգնել նախկին դիրքերը՝ վերահսկելով էներգիայի սպառումը եւ փոխադրական ճանապարհները դեպի տարածաշրջան», ավելացրել է նա:

«Գազպրոմը» պայմանագրեր է կնքել Ռումինիայի, Հունաստանի, Բուլղարիայի եւ Սերբիայի հետ, իսկ բալկանյան երկրներում բնական գազի ընկերությունների դրամագլխի 50 տոկոս բաժնեմասը պատկանում է հիշյալ կազմակերպությանը: Դիվանագետի կարծիքով, ռուսական ընկերության պարտականությունն է «թելադրել» իր նախապայմանները: Վերջինս փորձում է վերահսկել բնական գազի սակագները եւ փոխադրված քանակը: Ամենից ավելի ռուսական գազից կախված է Ռումինիան, որը տարեկան ներկրում է 7,2 մլրդ խմ բնական գազ, մինչդեռ Բուլղարիան եւ Թուրքիան՝ համապատասխանաբար 6 եւ 5,6 մլրդ խմ գազ:

Բուլղարական աղբյուրների համաձայն, սեպտեմբերի 24-25-ին Սոֆիայում տեղի ունեցած ռուս-բուլղարական «Թոփէներգի» միացյալ գործունեության ընկերության ժողովում բուլղարներն ընդդիմացել են բալկանյան պետություններում «Գազպրոմի» ընդլայնվող ազդեցությանը:

Վերանշյալ աղբյուրները Անկարային նախազգուշացրել են Թուրքիայի եւ Ռուսաստանի միջեւ վերջերս կնքված բնական գազի վերաբերյալ համաձայնագրի իրականացումից: Ըստ նրանց, Մոսկվան նպատակ է դրել Թուրքիան եւս կախյալ դարձնել իր բնական գազի ներկրումից: Եվրոպացի գիտնականների կարծիքով, Սեւ ծովի հատակով անցնող գազատարի կառուցումը կարող է բնապահպանական աղետի պատճառ դառնալ:

Ինչպես հայտնի է, այս գազատարի ընդհանուր երկարությունը կլինի 440 կմ, որի 370 կմ հատվածը կանցնի ծովի հատակով: Կառուցման ծրագիրը կարժենա 3,6 մլրդ դոլար:

«ԵՐԵՎԱՆ» ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

Մեծ տերությունները դեմ են Կոսովոյի անկախությանը

25 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ՌԼ: ԱՄՆ-ը, Ռուսաստանը եւ արեւմտաեվրոպական 4 երկրներ իրենց խորին մտահոգությունը հայտնեցին սերբական Կոսովո նահանգում լարվածության աճի կապակցությամբ, որի բնակչության մեծամասնությունը ալբանացիներ են: Նախկին Հարավսլավիայի հանրապետությունների հարցերով կոնտակտային խմբի մասնակից երկրների արտգործնախարարների Նյու Յորքում երեկ երեկոյան տեղի ունեցած հանդիպումից հետո հրապարակված հայտարարագրում Բելգրադի ղեկավարությանը եւ Կոսովոյի ալբանացիների առաջնորդներին խաղաղ երկխոսություն սկսելու կոչ է արվում: Մեծ Բրիտանիայի, Գերմանիայի, Իտալիայի, Ռուսաստանի, ԱՄՆ-ի եւ Ֆրանսիայի արտգործնախարարները մեկ անգամ եւս հայտարարեցին, որ չեն աջակցում Կոսովոյի ալբանացիների Սերբիայից անկախանալու ձգտումը, միաժամանակ, սակայն, արտահայտվելով Հարավսլավիայի Դաշնության շրջանակներում Կոսովոյի ինքնավարության կարգավիճակի ընդլայնման օգտին:

«ՄԱԿ-ը՝ ամերիկացիների ռազմագերի»

ՄԱԿ-ում Իտալիայի դեսպան Ֆրանչեսկո Պաոլո Ֆուլչին սկսում է նյարդայնանալ, երբ խոսք է բացվում Անվտանգության կարգի 52-րդ կետի (Անվտանգության խորհրդի ձեւափոխման քննարկում) մասին: Դեռ մայիսին Միացյալ Նահանգները առարկել էր խորհրդում բացի 5 հիմնական անդամներից ընդգրկել եւս 5-ին՝ Գերմանիային, Ճապոնիային եւ 3 ոչ արեւմտյան պետությունների (աֆրիկյան, ասիական, լատինաամերիկյան): Իտալիան այս ցուցակի մեջ չի ընդգրկվել: Ոմանք առաջարկում են Անվտանգության խորհրդի (Ախ) անդամների թիվը հասցնել 14 եւ նրանց ընձեռել վետոյի իրավունք: «Սա հիմնային խնդիր է, քանի որ ստեղծվող օրգանը կվճռի աշխարհի բախտը: Իտալիան չի կարող չորրորդ պլան մղվել», հայտարարում է Ֆուլչին, որին գործընկերները «գլադիատոր» են կոչում: Անվտանգության խորհրդում լինել-չլինելը կորոշի տվյալ երկրի «ատիճանավորությունը եւ ազդեցությունը 21-րդ դարում: Այսպիսով արեւելյան ափին գտնվող «ապակե պալատը» ամենայն հավանականությամբ կդառնա դիվանագիտական անպարտության հրապարակ: Դրա ապացույցը էթնիկական լոբբիների հավաքագրումն է: Իտալաամերիկացիները վճռել են հոկտեմբերին ցույցեր անել, ստիպելու Քլինթոնին «վերացնել» Իտալիային պատճառած վիրավորանքը: Ամերիկայի հրեաները պահանջում են Իսրայելը նույնպես ընդգրկել Ախ-ի մեջ:

ՄԱԿ-ի 52-րդ գլխավոր ասամբլեան վերջին տարիներին գումարվածների մեջ ամենակարեւորն է դառնում: Լարվածությունը ավելի է մեծանում ԱՄՆ-ի եւ ՄԱԿ-ի մյուս անդամների միջեւ ստեղծված ճգնաժամի եւ դրանից ուղղակիորեն բխող ֆինանսական դժվարությունների հետեւանքով:

Իրականում ՄԱԿ-ի գործունեությունը անխուսափելիորեն ուղեկցվում է պարտքերի կուտակմամբ (800 մլն դոլար) եւ խաղաղության պահպանման համար նախատեսված ֆոնդերի օգտագործմամբ: Այս փակուղային վիճակը ստեղծվել է այն պատճառով, որ անդամ երկրները նրան պարտք են 2,5 մլրդ դոլար: Ընդ որում, այս բեռի 60 տոկոսը պատկանում է ԱՄՆ-ին: CNN-ի տնօրեն Թեդ Թըրների նվիրատվությունը (1 մլրդ դոլար) ոչինչ չի փոխում: ԱՄՆ-ը հասկացրել է, որ չի վճարի (նույնիսկ մի մասը), եթե մնացած 194 անդամները չընդունեն իր թելադրած «ռեֆորմները»: ԱՄՆ-ը կվճարի ՄԱԿ-ի 891 մլն դոլար պարտքը 3 պայմանով. նախ պարտքի մյուս մասը (400 մլն դոլար) պետք հայտարարվի «վիճելի» եւ սառեցվի մինչեւ տարաձայնությունները պարզվեն: Երկրորդը՝ ԱՄՆ-ի տարեկան վճարումները ֆունկցիոնալ բյուջե 25 տոկոսից կնվազեցվեն 20 տոկոսի, իսկ խաղաղության պահպանման ֆոնդին՝ 31 տոկոսից 25 տոկոսի: Երրորդը՝ ՄԱԿ-ի ծախսերը չեն ավելանա:

Ամերիկյան ներդրման նվազեցումը, Մադլեն Օլբրայթի կարծիքով, կստիպի մյուս հարուստ երկրներին ստանձնել ծանրության մեծ մասը: «Ոչ ոք նել ծանրության մեծ մասը: «Ոչ ոք պատերազմների գիրկը չի ընկնում, բոլորն էլ գիտեն, որ առանց ԱՄՆ-ի ՄԱԿ-ը գոյություն ունենալ չի կարող: Վերջինս փորձում է իր կամքը թելադրել, ինչպես արեց 1996-ին՝ «վռնդելով» Բուտրոս Ղալիին: Սակայն ոչ մի երաշխիք չկա, որ Վաշինգտոնի պահանջները այսքանով կսահմանափակվեն: 1994 թ.-ից Կոնգրեսում, որտեղ գերիշխում են հանրապետականները, վախենում են, որ ՄԱԿ-ը կխոչընդոտի երկրի արտաքին քաղաքականության իրականացումը», բացատրում է Ջեֆրի Լաուրենտիսին՝ «Հօգուտ ՄԱԿ-ի» ամերիկյան ասոցիացիայի տնօրենը: «Ռեֆորմ անցկացնելու կոչերը ընդամենը պլիքի են, ճշմարտությունն է, որ համոզում է նա: Հիմնական նպատակը ՄԱԿ-ը թուլացնելն է եւ նրա դերը նվազեցնելը, որպեսզի ԱՄՆ-ն իր ձեռքում կենտրոնացնի որոշելու եւ գործելու մենաշնորհը: Իսկ եթե ՄԱԿ-ը հրաժարվի կատարել ամերիկացիների պահանջները, ԱՄՆ-ը կխզի հարաբերությունները եւ իբրեւ մեղավոր մատնացույց կանի ՄԱԿ-ի հակաամերիկյան տրամադրվածությունը»:

Քլինթոնի ադմինիստրացիան Կոնգրեսի գերին է (միայն Կոնգրեսը կարող է ճնշել ԱՄՆ-ի ձեռնարկությունների չափը): «Չնայած ՄԱԿ-ի հետ հարաբերությունների շտկումը Քլինթոնի երկրորդ մանդատի նպատակակետերից մեկն է, նա ոչ մի քայլ չի արել այդ ուղղությամբ», ասում է Լաուրենտիսին:

ՄԱԿ-ի պատասխանատուներից մեկի կարծիքով, ԱՄՆ-ի ու մնացյալ երկրների ուժային մրցակցությունը եւ Ախ-ի ռեֆորմների շուրջ ստեղծված լարվածությունը կարող են ամեն ինչ անդամալուծել, այդ թվում ամերիկյան միջոցառումները: Հուլիսին Կոֆի Անանը հրապարակեց կառուցվածքային ռեֆորմների բավական հավակնոտ ծրագիր, որի նպատակն է «համաձայնեցնել ՄԱԿ-ը հետպատերազմյան իրավիճակին»: Դրա վերաբերյալ գլխավոր ասամբլեան դեռ պետք հայտնի իր կարծիքը: Կոնգրեսի հանրապետական լիդերները մերժում են այդ նախագիծը, պատճառաբանելով, որ «նրա նպատակն է պահպանել ստատուս քվոն»:

«Մենք արել ենք մեր բաժինը, ասում են գլխավոր քարտուղարի խորհրդականները: Այժմ պետք է պարզել, թե ՄԱԿ-ը ինչի՞ են ուզում վերածել, արդյո՞ք նա դեռ պետք է»: Այս հարցին Վաշինգտոնը վերջնական պատասխան չի տվել:

«ԼԻԲԵՐԱՍԻՈՆ»

ԱԶԳ

Մշակույթ

Իտալական ալիքի վրա

Դարչյալ հայրենիքում էր Էմմա Պատիկյանը

Որ Էմմա Պատիկյանը պետք է իր մենահամերգի ծրագրում մտցներ 19-րդ դարի իտալական երաժշտություն, ակնկալվում էր ինքնաբերաբար. չէ՞ որ նա Իտալիայում անցկացված վոկալիստների միջազգային 6 մրցույթների դափնեկիր է: Բայց այս անգամ, ելույթ ունենալով Ալեքսանդր Սպենդիարյանի անվան օպերայի եւ բալետի թատրոնի բեմում, մեր ճանաչված երգչուհին ներկայացրեց գրեթե ամբողջովին իտալացի կոմպոզիտորների ստեղծագործություններից կազմված ծրագիր:

Արդեն 5-րդ տարին է, որ ամռանը Եվրոպայից հայրենիք գալով, Էմմա Պատիկյանը հանդես է գալիս իր սիրելի երեւանցի ունկնդիրների առջեւ: Ամեն անգամ ափսոսալով, որ Սպենդիարյանի անվան թատրոնի մենակատարուհու ելույթները կապված չեն օպերային ներկայացումների հետ, մենք, այդուհանդերձ, ուրախանում ենք նաեւ քչով: Բերկրալի է առնչվել այն արվեստին, որը քննություն է բռնում վարպետության միջազգային չափանիշներով: Ու թեեւ հայկական վոկալ արվեստը վերջին տասնամյակում զարմացնում է երկրից դուրս արժանի ճանաչում ստացած նոր հիանալի երգիչների առատությամբ, Պատիկյանի անունը պահպանում է առավել հեղինակավորներից մեկի փառքը:

Պատիկյանն իր փայլուն կարիերայի համար պարտական է նախ եւ առաջ իր տվյալներին՝ արտասովոր ձայնին, նրա ընդգրկմանն ու որակին: Կրթության տարբեր աստիճաններ անցնելով Երեւանում (Ա. Բաբաջանյանի անվան երաժշտական ուսումնարան), Սանկտ Պետերբուրգում (Ն. Ռիմսկի-Կորսակովի անվան պետական կոնսերվատորիա), Միլանում (ստաժավորում Լա Սկալա թատրոնում), Փարիզում (մասնավոր դասեր), Պատիկյանը դա բազմապատկեց ինքնակրթությամբ: Նա հանգեց այն համոզմունքին, որ հին հնդիկների շնչառական համակարգը կարող է գործնական առումով օգտակար լինել ժամանակակից երգչի համար: Մյուս բաներից բացի, այդ համակարգը մշակում է ձայնային հնարավորությունների առանձնահատուկ դիմացկունություն, քիթ-կոկորդի, նույնիսկ ֆիզիկական տկարությունը հաղթահարելու ունակություն: Հասկանալի է, որ երեւանյան համերգի ժամանակ ելույթ ունենալով մրսեցրած կոկորդով, Պատիկյանն արեց անհնարը. նա հեշտությամբ կառավարում էր ձայնը, այն ենթարկելով վոկալ բազմաթիվ տեխնիկական խնդիրներին:

Ձայնի տիրապետման իր եզակի փորձը Էմմա Պատիկյանը վերջին տարիներին հաղորդում է Լիոնի երիտասարդ երգիչներին: Այս տարվա նոյեմբերին Հունաստանի մայրաքաղաքի օպերային թատրոնում նախատեսված են նրա վարպետության դասընթացները, որոնք հավանաբար հանրության հետաքրքրությունը կմեծացնեն Աթենքի օպերայում գարնանը Վերդիի «Տրավիատա» եւ Մոցարտի «Կախարդական սրինգ» ներկայացումներում Վիոլետայի եւ Գիշերվա թագուհու գլխավոր դերերում նրա ունեցած ելույթների հանդեպ: Առհասարակ, ի տարբերություն արտասահմանում բնակվող մյուս հայ երգիչների, Պատիկյանը մանկավարժական գործունեությունը զուգորդում է համերգայինի հետ: Այսպես, ընթացիկ տարվա մարտին տեղի ունեցավ նրա մենահամերգը Փարիզի հանրահայտ «Գավո» դահլիճում, հուլիսին կայացավ համերգ Մոնակոյում, իսկ ներկայումս երգչուհին մեկնել է Եգիպտոս, որտեղ Կահիրեի օպերայում ծրագրված է երկու համերգ:

Որպես կանոն, մենահամերգների համար Պատիկյանն ընտրում է ծավալուն օպերային դերերգեր, որոնք աչքի են ընկնում մեղեդային եւ վիրտուոզ արտահայտչականությամբ: Վիրտուոզության առկայությունը, որը կարծես թե խթանում է երգեցողական նոր հնարավորությունների ու արժանիքների բացահայտումը, Պատիկյանի համերգներին առանձնահատուկ հմայք է տալիս: Նրա համերգները, այդ թվում երեւանյան վերջին համերգը, անցնում են վերընթաց գծով: Երգչուհու խանդավառ երկրպագուները համերգասրահը թողնում էին ունկնդրողական հիացմունքի այն վիճակում, երբ բաժանումն արդեն իսկ ներառում է երաժշտի հետ նոր հանդիպման ցանկություն:

Երեւանյան համերգի իտալական ծրագրի մեջ անսպասելիորեն «սեպվեց» Է. Միրզոյանի «Երազ տեսա» ռոմանսը, որը Պատիկյանը կատարեց ավելի շուտ օպերային, քան կամերային ոճով: Մնացյալը դերերգեր էին Դոնիցետտիի, Վերդիի, Պուչչինիի օպերաներից: Սկզբնական մեներգերից հետո, որոնք Պատիկյանի եւ իր երիտասարդ կոնցերտմայստեր Արմեն Աղաջանյանի համար նախավարժանքի նշանակություն ունեին, հանդարտ ու խաղաղ հնչեց Մեդորայի մեներգը Վերդիի «Ծովահենը» օպերայից: Նրան հաջորդելով, «Ռիգոլետտոյի» Ջիլդան ընկճված ու նրբագեղ էր ճակատագրին հնազանդ: Վերդիի քնարական-ողբերգական հերոսուհիների այդ շղթան հաջողությամբ համալրեց Պուչչինին: Էմմա Պատիկյան-Միմին հեռու էր երջանկության իդեալականացումից: Նրա պարզամիտ հերոսուհին երկչոտ է նույնիսկ իր երազանքներում:

Միանգամայն ուրիշ են Պատիկյանի Լուչիա դի Լամերմուրը եւ Լինդա դի Շամունին Դոնիցետտիի համանուն օպերաներից, ինչպես նաեւ Վերդիի Վիոլետան: Սեփական ուժերին վստահ այդ անհատականությունները պատրաստ են հաղթել: Էմմա Պատիկյանի կոլորատուրային սոպրանոն հնչում էր հպարտ ու հաղթական: Օգտագործելով պլաստիկան եւ իր ձայնի յուրահատուկ տատանումներ, Պատիկյանը բառացիորեն կախարդում էր ունկնդրին բարձր թռիչքների մաքրությամբ, բազմաթիվ պասաժներով, ելեւէջներով, գեղգեղանքներով:

Մենք հույներս չենք կորցնում, որ մեր լավագույն վոկալիստները, որոնց անունները ներկայումս հնչում են ամբողջ աշխարհով, մի օր կհավաքվեն տանը, հարազատ թատրոնում, որպեսզի իրենց տաղանդի զորությամբ հայ վոկալ արվեստի լուսավոր ապագայի հավատ ներշնչեն:

ՍՎԵՏԼԱՆԱ ՍԱՐԳՍՅԱՆ
Երեւանի կոնսերվատորիայի պրոֆեսոր

ՄԱՄՈՒԼ

«Պատմա-բանասիրական հանդեսի» 40 տարվա ճանապարհը

Հայ մամուլի պատմությանը քիչ թե շատ ծանոթ մարդը չի կարող ուշադրություն դարձրած չլինել, որ պատմաբանասիրական ուղղվածություն ունեցող հրատարակությունները նրանում նկատելի տեղ են գրավել: Մեր ամենաերկարակյաց պարբերականը Մխիթարյանների «Բազմավեպ» հանդեսն է, որը հրատարակվում է ավելի քան մեկուկես դար: «Բազմավեպի» այս կենսունակությունը յուրատեսակ խորհրդանշականություն ունի: Երեք (թե հինգ) հազար տարվա պատմություն, հազար հինգ հարյուր տարվա գրավոր մշակույթ—սրանք այնպիսի իրողություններ են, որոնք անընդհատ իմաստավորում են պահանջում: Առանց այդպիսի իմաստավորման մենք մեզ չենք կարող ճանաչել: Ահա թե ինչու վերջ ի վերջո Հայաստանում եւս պետք է ծագեր հայագիտական լուրջ հանդեսի պահանջը:

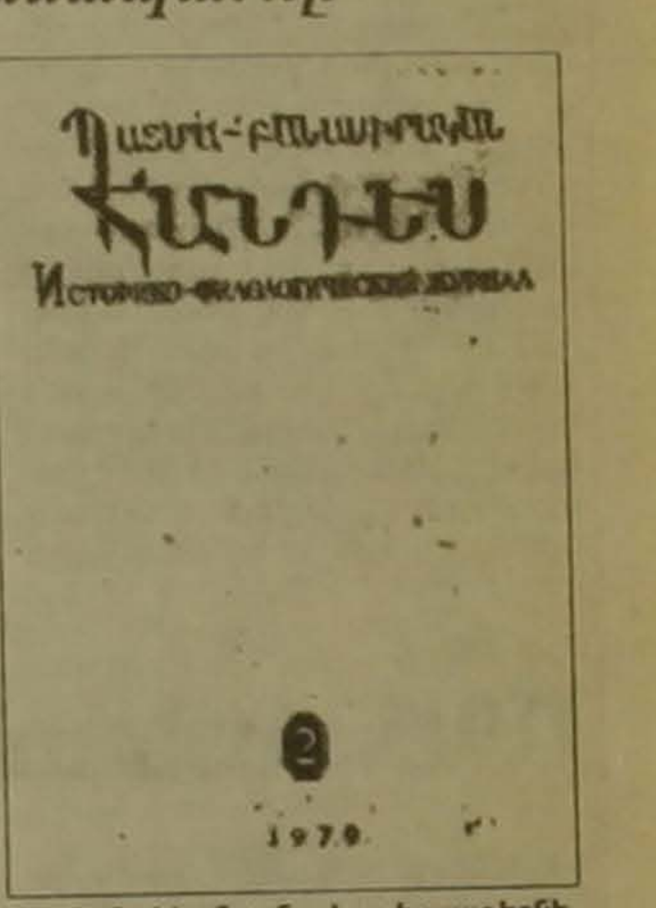

1957 թ. որոշում ընդունվեց «Պատմա-բանասիրական հանդեսի» հրատարակության մասին, հանդես, որը պետք է շարունակեր ու խորացներ հայ պատմագիտության ու բանասիրության ավանդները: Հանդեսի նախագահողն ու անփոփոխ խմբագիրը ահա արդեն քառասուն տարի ակադեմիկոս Մկրտիչ Ներսիսյանն է:

Հանդեսի առաջին համարը լույս տեսավ 1958-ին: Անցած տարիներին շատ բան փոխվեց, շատ բան եկավ ու անցավ. բայց հանդեսը մնաց եւ դարձավ ամենահեղինակավոր հայ պարբերականներից մեկը, այսօր թերեւս ամենահեղինակավորը հայագիտական բոլոր պարբերականների մեջ:

1983 թ. հանդեսի խմբագրությունը հրատարակեց իր տպագրած նյութերի մատենագիտական ցանկը: Հանդեսի արածի մասին գաղափար տալու համար բերեմ մի քանի թիվ այդ ցանկից: Մինչեւ 1982 թ. հանդեսը հրատարակել է 1338 հոդված հայոց պատմության, ազգագրության, հնագիտության եւ աղբյուրագիտության հարցերի վերաբերյալ, 460 հոդված գրականության եւ բանահյուսության մասին, 374 հոդված լեզվի խնդիրների մասին եւ այլն եւ այլն: Անշուշտ, չպիտի պնդեմ, որ այդ բոլոր հոդվածներն ու ուսումնասիրությունները գիտական անանց արժեք ունեն. ժամանակի հետ շատ ու շատ բան հնացել է, շատ բան տպագրվելու իսկ պահին մեծ կարեւորություն չի ունեցել: Հանդեսը իր անխուսափելի տուրքն է տվել ժամանակին: Բայց երբ նայում ես հեղինակներին ու նրանց առաջադրած խնդիրներին, չես կարող հարգանքով չարձանագրել, որ հանդեսը հայագիտական մեծ հարստություն է կուտակել:

Ափսոս, որ 82-ից հետո տպագրված նյութերի ցանկը չկա եւ դեռ շուտով չի լինի. հանդեսն ինքը դժվարությամբ է լույս տեսնում: Նախկինում տպագրվող տարեկան չորս համարների փոխարեն այժմ հազիվ երկուսն են լույս տեսնում: Գիտական խնդիրների եւ հոդվածների պակաս, իհարկե, չկա: Հանդեսը ապրում է նույն տագնապները, ինչ մեր ողջ մշակույթը, ֆինանսական խնդիրները դարձել են նրա գոյության ամենամեծ սպառնալիքը: Բայց հուսանք, որ կգան ավելի լավ ժամանակներ...

Իսկ առայժմ պետք է արձանագրենք, որ հանդեսի էջերում հոդվածներ ու ուսումնասիրություններ են տպագրել ժամանակի նշանավոր հայագետները, որոնք բնակվում են աշխարհի ամենատարբեր ծայրերում, ե՛ւ մեր հայրենակիցները, ե՛ւ օտարները: Շոշափվել են հայագիտության ամենատարբեր խնդիրներ, ծավալվել են վեճեր ու քննարկումներ վիճելի կամ մինչեւ վերջ դեռ չպարզաբանված հարցերի մասին: Ովքեր հետեւում են պարբերականին, չեն կարող ուշադրություն դարձրած չլինել, օրինակ, հայ ժողովրդի ծագման, Ուրարտու պետության եւ հարակից այլ հարցերի շուրջ ծավալված բանավեճին, որ շարունակվում է արդեն մի քանի տարի, մեկ ուժեղանալով, մեկ թուլանալով:

Չեմ կարող հատուկ չնշել հանդեսի ուշադրությունը հայ ազգային-ազատագրական շարժման պատմության, հայոց ցեղասպանության, առհասարակ մեր պատմության կնճռոտ խնդիրների նկատմամբ:

Առանց վեճերի գիտության զարգացման ընթացքը դժվար է պատկերացնել:

Հանդեսը ձգտում է պահպանել քննարկումների իսկապես ակադեմիական մակարդակը, այսինքն՝ ապավինել փաստերին ու տրամաբանությանը եւ ոչ թե հախուռն զգացմունքներին, անձնական հարձակումներին: Դժբախտաբար մեր այսօրվա հասարակական կյանքում գիտական վեճերը բավական հաճախ վերածվում են փոխադարձ վիրավորանքների, որակումների, իսկ գիտական խնդիրները փոխարինվում են քաղաքական սպեկուլյացիաներով: Գավառականությունն է ժամանակ առ ժամանակ ցույց տալիս իր տգեղ ու վտանգավոր դեմքը, ծխական հայրենասիրությունն է հաճախ շարժում հեղինակների գրիչը:

Այս պայմաններում «Պատմա-բանասիրական հանդեսի» նշանակությունը ավելի է մեծանում: Հայագիտությունը չի կարող հրաժարվել այն մակարդակից, որ ձեռք է բերվել վերջին հարյուրամյակի ընթացքում: Գիտական այդ մակարդակը պահպանվում է ոչ միայն ակադեմիական ինստիտուտների, բուհական ամբիոնների, այլեւ «Պատմա-բանասիրական հանդեսի» միջոցով:

Ուրեմն, ցանկանանք «Պատմա-բանասիրական հանդեսին» «Բազմավեպի» երկարակեցություն, նյութական ապահովություն եւ գիտական ավելի մեծ բեղմնավորություն:

ԱԶԱՏ ԵՂԻԱԶԱՐՅԱՆ

Ցերեկույթ նվիրված Էդուարդ Ավագյանին

Հիշարժան միջոցառում Ավետիք Իսահակյանի անվան գրադարանում

Շուրջ հիսուն տարվա գրական ստեղծագործական կյանքով է ապրել 70-ամյա բանաստեղծ, արձակագիր եւ թարգմանիչ Էդուարդ Ավագյանը: Նրա առաջին «Անտառի տնակը» մանկական ժողովածուն լույս է տեսել 1958-ին, իսկ վերջինը՝ «Աստծո մարդը»: Նրա հոբելյանի նախօրեին այն արժանացել է Սիմոն Սիմոնյանի անվան մրցանակի: Ավագյանը երեսուն գրքի հեղինակ է: Դրանց մի մասը լույս է տեսել նաեւ ռուսերեն, ուկրաիներեն, մոլդովերեն, վրացերեն: Ընթերցողին լավ ծանոթ են նրա «Մենք ապրում ենք Կոնդում», «Կոնդի մարմանդ վերջալույսը», հայ ազգային ազատագրական շարժման նշանավոր գործիչ Հովսեփ Էմինին նվիրված «Մի կյանքը քիչ է» երկհատոր պատմավեպը, «Ուրֆայի վերջին ահազանգը» վեպը եւ ուրիշ գրքեր:

Ավագյանի թարգմանությամբ լույս են տեսել Պետրարկայի, Շելլիի, Նեկրասովի, Ջեկ Լոնդոնի, Վ. Կոչեւսկու ստեղծագործությունները: Երեսուն գրքում են ամփոփված այդ թարգմանությունները:

Ավելի քան քառասուն տարի աշխատել է Հայպետհրատում եւ կազմել ու խմբագրել է տասնյակ գրքեր:

Մայրաքաղաքի Ավ. Իսահակյանի անվան կենտրոնական գրադարանում օրերս նշվեց նրա ծննդյան 70-ամյակը: Նրա մասին ողջույնի ջերմ խոսք ասաց գրադարանի տնօրեն Հասմիկ Կարապետյանը եւ կարդաց մի հատված «Մենք ապրում ենք Կոնդում» գրքից:

Ավագյանի գրական ժառանգությունը, նրա կերտած կենդանի ու լիարժեք կերպարներին էր նվիրված բանաստեղծ Լիպարիտ Սարգսյանի ելույթը: Ցերեկույթին հանդես եկան ՀԳ միության առաջին քարտուղար Ա. Ափինյանը, բանաստեղծներ Բ. Ջանյանը, Գ. Էմինը, Ս. Մուրադյանը, կոմպոզիտոր Ծ. Համբարձումյանը, լրագրող Հր. Մաթեւոսյանը, Արցախի դուստր Ցվետանա Պասկալեւան: Վերջինս էր նվիրված Էդ. Ավագյանի տեքստով Գեղունի Չթչյանի գրած երգը, որը կատարեց Թերեզա Աղասարյանը:

Ավագյանի ստեղծագործություններից ունկնդիրներին ներկայացրին գրադարանի գրական խմբակի եւ պոեզիայի թատրոնի մասնակիցները, Ստանիսլավսկու անվան ռուսական թատրոնի դերասան Վյաչեսլավ Դյանչենկոն:

ՀՐԱՉՅԱ ՀՈՎՆԱՆՅԱՆ

ՀՈԲԵԼՅԱՐ

Մարզական

ՇԱԽՄԱՏ

Կարեն Ասրյանը՝ միանձնյա առաջատար

Մինչեւ 16 եւ 18 տարեկան տղաների ու աղջիկների առաջնությունները մոտենում են «հասարակածին»։ Նախատեսված 11 տուրերից 5-ը արդեն ետեւում են։

Մինչեւ 18 տարեկան տղաների մրցաշարում 4,5 միավորով միանձնյա առաջատար դարձավ Կարեն Ասրյանը։ Սեւերով հանդիպելով ԱՄՆ-ի ներկայացուցիչ Եվգենի Պերելշտեյնի հետ՝ նա համարձակ գործողությունների դիմեց։ Միջնախաղում Կարենը զինվոր զոհաբերեց, որի շնորհիվ ստացավ ուժեղ գրոհ մրցակցի արքայի վրա։ Բազմաթիվ սպառնալիքներից պաշտպանվելով՝ Պերելշտեյնը ֆիգուր տվեց, բայց դա նրան չփրկեց։ Հաղթանակ տարավ նաեւ Անդրանիկ Մատիկոզյանը, որը աշխույժ ֆիգուրային խաղում կարողացավ առավելության հասնել Յան Գուստավսոնի (Գերմանիա) նկատմամբ։ Այժմ Անդրանիկը, ինչպես նաեւ Արթուր Չիբուխչյանը (նա վերջին տուրի իր խաղը ոչ-ոքի ավարտեց հույն Ստելիոս Հալկիասի հետ) առաջատարից կեսական միավորով ետ մնացող ութ շախմատիստների խմբում են։ Աղյուսակի միջնամասում են մեր շախմատիստներ Տիգրան Գասպարյանն ու Մանվել Ավետիսյանը, որոնք ոչ-ոքի ավարտեցին իրենց հանդիպումները։

Կրտսեր տարիքի տղաների մրցաշարում վերջին տուրի կենտրոնական հանդիպումը, անշուշտ, հունգար շախմատիստներ Պետեր Ակսի եւ Անդրաշ Տոտի միջեւ էր։ Սպիտակներով խաղացող Ակսը միջնախաղում տակտիկական հետաքրքիր գործողությունների շնորհիվ զինվոր շահեց եւ հետագայում իրացրեց նյութական առավելությունը։ Այստեղ եռիշխանություն է. հունգարացուց բացի 4,5 միավոր ունեն նաեւ Սերգեյ Ֆեդորչուկը (Ուկրաինա) եւ Ֆրանսիսկո Պոնս Վալեյոն (Իսպանիա), որոնք 5-րդ տուրի իրենց հանդիպումներում հաղթեցին մրցակիցներին։

Այս տարիքային խմբում մեր հանրապետության ներկայացուցիչներից առավել հաջող է խաղում Վարուժան Հակոբյանը։ Նա կարողացավ հերքել Մարթեն Ուորթելի չարդարացված ակտիվությունը եւ շահել հանդիպումը։ Նա, եւս վեց շախմատիստների հետ միասին, 4 միավորով առաջատարների խմբում է։ Իր մրցաշարային վիճակը փոքր-ինչ շտկեց Լեւոն Արոնյանը, որը նուրբ խաղի շնորհիվ կարողացավ հաղթել Ռոսեն Ռուսեւին (Բուլղարիա)։ Լեւոնը 3,5 միավոր է վաստակել։

Ավագ տարիքի աղջիկների մրցաշարում տոն տվողները վիետնամուհիներն են։ Նրանցից Թրանգ Տան Հոանգը իր օգտին է ավարտել բոլոր 5 հանդիպումները։ Երկրորդ տեղում Փուոնգ Հոնգ Վոն է, որն ընդամենը կես միավորով է ետ մնում իր ընկերուհուց։ Ցավոք, այս տարիքային խմբում հաջող չեն խաղում մեր հանրապետության երեք ներկայացուցիչները։ Նրանցից լավագույն արդյունքը Լիլիթ Գալոյանինն է (2,5 միավոր)։

Դրա փոխարեն ուրախացնում են մինչեւ 16 տարեկան աղջիկները։ Նարինե Գասպարյանը վերջին տուրում ոչ-ոքի խաղալով չեխուհի Յանա Յակովլայի հետ, իր մրցակցուհու եւ Յուանյուան Քյուի (Չինաստան) հետ միասին 4,5-ական միավորով բաժանում է 1-3-րդ տեղերը։ Առաջատարների խմբում են նաեւ Նոնա Սահակյանը, Լիլիթ Մկրտչյանը եւ Նելլի Աղինյանը։

ՌԱԶՄԻԿ [illegible]

Առաջատարը փոխվեց

Երեկ տեղի ունեցան Հայաստանի ֆուտբոլի առաջնության բարձրագույն խմբի երեք հանդիպումներ։

Ահա դրանց արդյունքները՝

«Արարատ»—«Ղարաբաղ»՝ 3-0

«Երեւան»—«Երեբունի-ՀՄՄ»՝ 1-2

«Դվին»—«Շիրակ»՝ 1-6

Հինգերորդ անընդմեջ հաղթանակից հետո մրցաշարային աղյուսակը գլխավորեց Գյումրիի «Շիրակը», բայց նրանից առաջ անցնելու հնարավորություն են պահպանում «Փյունիկն» ու «Ցեմենտը», որոնք մեկական խաղ պակաս են խաղացել։

Մրցաշարային աղյուսակը սեպտեմբերի 27-ի դրությամբ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. «Շիրակ»	9	5	4	0	19-2	19
2. «Փյունիկ»	8	5	2	1	22-6	17
3. «Ցեմենտ»	8	5	2	1	12-6	17
4. «Երեբունի-ՀՄՄ»	9	4	2	3	15-12	14
5. «Երեւան»	7	3	3	1	13-5	12
6. «Արարատ»	7	3	3	1	12-6	12
7. «Կոտայք»	9	2	4	3	18-13	10
8. «Ղարաբաղ»	9	2	2	5	4-13	8
9. «Դվին»	9	1	2	6	3-32	5
10. «Լոռի»	9	0	0	9	2-31	0

Նախկին ԽՍՀՄ-ի 107 հոկեյիստ NHL-ում

Հյուսիսամերիկյան հոկեյի ազգային լիգայի՝ NHL-ի 26 թիմերի կազմերում ներկայումս հանդես են գալիս նախկին Խորհրդային Միության 107 հոկեյիստներ՝ 6 դարպասապահ, 47 պաշտպան եւ 54 հարձակվող։

Հենց միայն սեպտեմբերի առաջին տասնօրյակում «Դետրոյթի» հետ հերթական մեկամյա պայմանագիրը ստորագրեց 1997 թ. Սթենլիի գավաթի մրցումներում աչքի ընկած «Ռուսական հնգյակի» անդամներից մեկը՝ պաշտպան Վյաչեսլավ Ֆետիսովը։ «Դետրոյթ նյուզ» թերթի հաղորդման համաձայն Ֆետիսովը կստանա 1 մլն դոլար, իսկ հարկերի վճարումից հետո նրան կմնա մոտ 500 հազար։ Դիտորդները նշում են, որ դա բավական բարձր վարձատրություն է այդ հոկեյիստի համար, որի քառասուն տարին լրանալու է 1998 թ. ապրիլին։ Անցյալ մրցաշրջանում 80-ական թվականների նշանավոր խորհրդային հավաքականի նախկին ավագը հարկերի վճարումից առաջ ստացել էր 750 հազար դոլար։

«Դետրոյթ» ակումբի ղեկավարությունն օրերս նոր եռամյա պայմանագիր է կնքել նաեւ ռուսաստանցի ձախ եզրային հարձակվող Վյաչեսլավ Կոզլովի հետ։ Ինչպես հայտնի է դարձել, ակումբի գլխավոր մենեջեր Քեն Հոլենդը ռուս հոկեյիստին առաջարկել է տարեկան 1,75 մլն դոլար։ Սթենլիի գավաթի վերջին մրցումներում Կոզլովը զգալի չափով նպաստեց դետրոյթցիների հաջողությանը։ 25-ամյա ռուսաստանցի հոկեյիստը թիմի վերջին առաջնությունում հանդես է եկել 75 մրցախաղերում, հավաքելով 45 (23+22) միավոր։ Գոլերի թվով նա թիմում զբաղեցրել է 3-րդ տեղը, իսկ միավորների թվով՝ 7-րդ։ Իսկ լիգայի 304 մրցախաղերում Կոզլովը հավաքել է 231 (110+121) միավոր։

Վերոհիշյալ «Ռուսական հնգյակի» մասնակիցներից առայժմ NHL-ի ղեկավարության հետ պայմանագիր չի ստորագրել միայն Սերգեյ Ֆյոդորովը, Հոբեւ որոշ տվյալների համաձայն Հոլենդը համաձայնել է նրան վճարել տարեկան 6 մլն դոլար, եւ մոտ օրերս պայմանագիրը կարող է ստորագրվել։ Վերջերս Իգոր Լարիոնովը ստորագրել էր 3 տարվա համաձայնագիր։ Իսկ Վլադիմիր Կոնստանտինովի մարզական կարիերայի շարունակումը ներկայումս հարցականի տակ է հայտնվել հունիսին ավտովթարից ստացած լուրջ վնասվածքների պատճառով։

Ռուսաստանցի հեծանվորդները սպառնում են գործադուլ անել

Իտալիայում բազավորված ռուսաստանյան «Ռոսլոտտո» թիմի մի խումբ առաջատար հեծանվորդներ՝ Դմիտրի Կոնիշեւը, Ալեքսանդր Գոնչենկովը, Պյոտր Ուգրյումովը, Վյաչեսլավ Զավանյանը եւ Ալեքսեյ Սիվակովը հայտարարել են, որ կարող են չմասնակցել հոկտեմբերին Իտալիայի Սան Սեբաստյան քաղաքում անցկացվելիք խճուղային հեծանվավազքի աշխարհի առաջնությանը։ Կոլեկտիվ բաց նամակում, որի պատճենն ստացվել է ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի Հռոմի բաժանմունքում, մարզիկներն իրենց մտադրությունը պատճառաբանում են իրենց պրոֆեսիոնալ մարզիկների վիճակի «անտանելիությամբ»։

Ինչպես պարզաբանում է Կոնիշեւը Ռուսաստանի հեծանվորդների միության նախագահ Վալերի Սիսոեւին ուղարկված նամակում, «Ռոսլոտտո» թիմը պետք է ֆինանսավորվի Սպորտի ազգային հիմնադրամի կողմից, սակայն արդեն մի քանի ամիս է, ինչ թիմն այնտեղից միջոցներ չի ստանում, եւ մարզիկներին նույնիսկ աշխատավարձ չի վճարվում։ «Կոմսոմոլսկայա պրավդա» թերթի հաղորդման համաձայն, ռուսաստանցի հեծանվորդները տվյալ իրավիճակում անհրաժեշտ են համարում ռուսաստանյան սպորտի ղեկավարների եւ առաջին հերթին ՌԴ օլիմպիական կոմիտեի անհետաձգելի միջամտությունը։

Պ. Ռ.

ADANA COMMERCIAL BANK

♦Ընդամենը *1%-ով* 1 օրվա ընթացքում անհատ եւ իրավաբանական անձանց համար կատարում ենք փոխանցումներ *Մոսկվայից, Սանկտ-Պետերբուրգից, ԱՄՆ-ից, Կանադայից, Գերմանիայից, Ֆրանսիայից, Ավստրիայից, Լեհաստանից* եւ աշխարհի այլ երկրներից։

♦Սպասարկում ենք *VISA, MasterCard/EuroCard, Diners Club, JCB.*

♦Ամենաշահավետ պայմաններով տարածում ենք *MasterCard/EuroCard.*

♦Ընդունում ենք ավանդներ հետեւյալ տոկոսադրույքով.

Տարր \ Ժամկ	1 ամիս	2 ամիս	3 ամիս	6 ամիս	9 ամիս	12 ամիս
USD DEM FRF	2.0%	4.0%	7.5%	15.0%	22.5%	36.0%
AMD RUR	2.0%	5.0%	8.0%	18.0%	28.5%	40.0%

Նվազագույն գումարը չի սահմանափակվում։

♦Կատարում ենք բանկային ցանկացած գործառնություն։

Երեւան, Նալբանդյան 5, հեռ. 58-38-64, 58-59-80

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Եթե դուք լավ ատաղձագործ եք, խեցեգործ, երկաթագործ, քարագործ վարպետ (օբսիդիան, մարմար), ծղոտագործ կամ ունեք բարձրագույն կրթություն, կազմակերպչական, ադմինիստրատիվ աշխատանքի հարուստ փորձ (տարիքը 30-ից բարձր), դիմեք *«Բարքինգ Ֆլորա Սերվիսին»*

Պահանջվում է նաեւ տարածք արվեստանոցի համար։

Արովյան 11 Հեռ. 56-14-38

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

մեկ սենյականոց բնակարան Կոմիտասի փողոցում, 5 հարկանի շենքի 5-րդ հարկում (Արաբկիր հանրախանութի շենքում)։

Զանգահարել 23-34-35

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

մեկ սենյականոց բնակարան 9 հարկանի շենքի 8-րդ հարկում, Խորենացու փողոցում։

Զանգահարել 23-37-96

Հայաստանի պետական ակադեմիական երգչախումբը իր երաժշտասեր հանդիսատեսին հրավիրում է համերգի սեպտեմբերի 30-ին Ա. Խաչատրյանի Մեծ համերգասրահում։ Դիրիժոր Հովհաննես Չեքիջյան։

Սկիզբը ժամը 19:00-ին։

Տոմսերը վաճառվում են։

ՏՆՕՐԵՆՈՒԹՅՈՒՆ

ՇՏԱՊ ՀԱՐԿԱՎՈՐ Է

լուրջ եւ ձեռներեց մարդ՝ պայմանագրով աշխատելու համար։

Զանգահարել 27-10-21, ժամը 19-22-ը։

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Սեպտեմբերի 30-ին, ժամը 15-ին, Հայաստանի գրողների միության մեծ դահլիճում տեղի կունենա բանաստեղծ Յուրի Սահակյանի ծննդյան 60-ամյակին նվիրված ստեղծագործական երեկույթ։

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳՐՈՂՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆ

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

Առանձնատուն, 80 քառ. մ նկուղ-ավտոտնակով եւ երկու բնակելի հարկով (առանց ներքին հարդարանքի), «Զվարթնոց» կինոթատրոնի մոտակայքում (Մոնումենտ)։ Կա նաեւ մրգատու ծառերով փոքրիկ այգի։

Զանգահարել 27 22 57
ժամը 10-16. 58 33 26
ժամը 18-23

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

սեփական երկհարկանի շենքի 2-րդ հարկը բաղկացած երեք սենյակից։ Երկու կողմից սեփական հողատարածք 300 քառ մետր ընդհանուր մակերեսով։ Երկու ավտոտնակ, մուտքը առանձին։

Հաղթեն Զրաշաս 68
(ԳԱ հետեւի մասում)։
Հեռախոս 52 54 39։

ՆՅՈՒ ՎԻՆԴ

375002 Երևան, Ամիրյան 15,
(Օրբիտա խանութի շենքում)
հեռ. / ֆաքս 537703
586604

ԱՅՍՕՐ ՎԱՃԱՌՔՈՒՄ

Կենցաղային օդափոխիչներ

Պատի տիպի կոնդիցիոներներ	դրամ	մ²
SAMSUNG ASH 1206ERH	520000	40
FUNAI FC-90SS	410800	30
FUNAI FC-90SH	462800	30
FUNAI FC-120SH	572000	40
FUNAI FC-180SH	832000	50
FUNAI FC-240SH	884000	60
FUJI RSW-97R	504400	30
FUJI RSW-127R	579800	40
FUJI RSW-177R	858000	50
FUJI RSW-247R	910000	60
TOSHIBA RAS-13SKHKX/SA	689000	45
TOSHIBA RAS-10SKX/SA	546000	35
L G LS-S126 0HL	546000	40
SAMSUNG ASH 1206ERH	572000	40

[illegible]		
FUNAI FC-180 2SH 2x30	910000	
FUNAI FC-240 2SH 2x40	1092000	
[illegible]		
TOSHIBA RAC-09PSW WINDOW	254800	25
TOSHIBA RAC-09VH(SW)	322400	25
TOSHIBA RAC-12VH(SW)	361400	40
[illegible]		
FUNAI 7500 C	390000	25
FUNAI 3500 C	353600	18
MIZUSHI S 1645 1	1118000	40
MIZUSHI S 1665	1144000	40
MIZUSHI S 1665	1144000	40
MIZUSHI S 1945 1	1284400	50
[illegible]		
FIVE STAR	452400	

Համակարգիչներ

[illegible]

CPU	RAM	HDD	FDD	Video card	Գինը դրամ
AMD K5-P133	8 EDO	1,08Gb	3,5"	1 Mb, S3 Trio 64V+, PCI	413100
AMD K5-P133	16 EDO	1,08Gb	3,5"	1 Mb, S3 Trio 64V+, PCI	432990
AMD K5-P166	8 EDO	1,08Gb	3,5"	1 Mb, S3 Trio 64V+, PCI	430440
AMD K5-P166	16 EDO	1,08Gb	3,5"	1 Mb, S3 Trio 64V+, PCI	446760
AMD K6-P166	8 EDO	1,08Gb	3,5"	1 Mb, S3 Trio 64V+, PCI	453900
AMD K6-P166	16 EDO	1,08Gb	3,5"	1 Mb, S3 Trio 64V+, PCI	467160
Intel P-100	8 EDO	1.2 Gb	3,5"	1 Mb, S3 Trio 64V+, PCI	424320
Intel P-100	16 EDO	1.2 Gb	3,5"	1 Mb, S3 Trio 64V+, PCI	435540
Intel P-120	8 EDO	1.2 Gb	3,5"	1 Mb, S3 Trio 64V+, PCI	431970
Intel P-120	16 EDO	1.2 Gb	3,5"	1 Mb, S3 Trio 64V+, PCI	445230
Intel P-150	8 EDO	1.2 Gb	3,5"	1 Mb, S3 Trio 64V+, PCI	434520
Intel P-150	16 EDO	1.2 Gb	3,5"	1 Mb, S3 Trio 64V+, PCI	447780
Intel P-166	8 EDO	1.2 Gb	3,5"	1 Mb, S3 Trio 64V+, PCI	461550
Intel P-166	16 EDO	1.2 Gb	3,5"	1 Mb, S3 Trio 64V+, PCI	473790
Intel P-166 MMX	8 EDO	1.2 Gb	3,5"	1 Mb, S3 Trio 64V+, PCI	496230
Intel P-166 MMX	16 EDO	1.2 Gb	3,5"	1 Mb, S3 Trio 64V+, PCI	508470
Intel P-200 MMX	8 EDO	1.2 Gb	3,5"	1 Mb, S3 Trio 64V+, PCI	568140
Intel P-200 MMX	16 EDO	1.2 Gb	3,5"	1 Mb, S3 Trio 64V+, PCI	580380
Intel P-200 PRO	8 EDO	1.2 Gb	3,5"	1 Mb, S3 Trio 64V+, PCI	778770
Intel P-200 PRO	16 EDO	1.2 Gb	3,5"	1 Mb, S3 Trio 64V+, PCI	797640
IntelPentiumIIP233	16 EDO	1.2 Gb	3,5"	1 Mb, S3 Trio 64V+, PCI	826200
IntelPentiumIIP233	32 EDO	1.2 Gb	3,5"	1 Mb, S3 Trio 64V+, PCI	870060

[illegible] Monitor FUNAI 14", keyboard 101 key KB 8861, which [illegible] Mouse SPC 2bt, mouse pad PVC։

Հեռախոսներ

[illegible]		
PANASONIC	KX-TD 1232	765000
PANASONIC	KX-T 30810	205530
SAMSUNG	KP308HMSCHA(KSU	197880
[illegible]		
PANASONIC	KX-T 7250	57120
PANASONIC	KX-T 7040	70380
PANASONIC	KX-T 7130	85680
PANASONIC	KX-T 7033	73950
PANASONIC	KX-T 7030	56100
PANASONIC	KX-T 7050	48450
PANASONIC	KX-T 2365	38760
LG	GS-690	16320
[illegible]		
PANASONIC	KX-T 3155 B	63750
PANASONIC	KX-T 3281 B	74460
[illegible]		
FUNAI	9090	92310
PANASONIC	KX-T 9180	192780
[illegible]		
PANASONIC	KX-TD 170 X	221850
PANASONIC	KX-TD 180 X	112200
PANASONIC	KX-TD 192 X	117300
[illegible]		
PANASONIC	KX-F 580	201450
PANASONIC	KX-F 1100	363120
SAMSUNG	SF-2800	243780
SAMSUNG	SF-2900 M	234090
SAMSUNG	5500 CART	112710
BROTHER	1500 M	460020

Կենցաղային սարքեր

ՍԱՌՆԱՐԱՆՆԵՐ	դրամ
ARISTON B 450L (RD) SX	481440
ARISTON EDNF 480 (EU)	514080
ZANUSSI ZFC 25/11RD	612510
ARISTON OKDF 290 NFL	343230
ARISTON OKRF 3100	341190
ARISTON OKRF 3300 NFL	457470
ARISTON OKRF 3300 L	366690
ARISTON OKRF 3100 NFLD	446250
ԼՎԱՑՔԻ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐ	
ARDO WD 1000 L	276420
ARDO WD 800 LX	281520
ARISTON ABS 636 TX IT	311610
ARISTON AI 858 CTX	369750
ARISTON AL 1456 TX R	378420
ARISTON AL 957 TX ST R	345780
INDESIT WG 835 TX R	276930
INDESIT WGD 934 TX R	337620
INDESIT WT 600 U	309570
ԷԼԵԿՏՐԱԿԱՆ ԵՎ ԳԱԶԱՅԻՆ ՎԱՌԱՐԱՆՆԵՐ	
ARISTON MC (W) GR	631380
ELECTROLUX EK 5146	317220
ELECTROLUX EK 5160	478890
ELECTROLUX EK 6171	1100070
ZANUSSI Z 55 BGS	254490
ZANUSSI Z 66 XMS	326400
ԱՓՍԵ ԼՎԱՑՈՂ ՄԵՔԵՆԱ	
ARISTON KLS 45	374340
ՋՐԱՏԱՔԱՑՈՒՑԻՉՆԵՐ	
BOILER MTO 100	74460
BOILER MTO 80	65790
BOILER MTV 80	65790
ՓՈՇԵԿՈՒԼՆԵՐ	
DAEWOO RC 705D	69870
DELONGHI M 31	138720
DELONGHI PENTA ELECTR.	272850
DELONGHI PENTA VAP	232560
DELONGHI XTC12	78540
DELONGHI XTC13E	101490
DELONGHI XTC14E	105570
DELONGHI XW 1200 PD	69360
MOULINEX AK 2	81090
MOULINEX AK 3	88740
PHILIPS 8735	94860
SAMSUNG TC 9014 V	80580
SAMSUNG TC 9015 V	88740
ՄԻԿՐՈԱԼԻՔԱՅԻՆ ՎԱՌԱՐԱՆՆԵՐ	
FUNAI MO 888 TT	85680
FUNAI MO 888 VT	78540
GOLD STAR MS 1735T	84660
MOULINEX Y 85	331500
SAMSUNG CE 735GR	119850
SAMSUNG G 643CR	114750
SAMSUNG M 945R	111180
SANYO EM G 400	238680
ՋԵՌՈՑՆԵՐ	
ARISTON FG 21(BK)	202470
ARISTON FM 11F (WH)	172890
ARISTON FM 21(IX)	179520
ARISTON HM 27V(BR)	276930
ARISTON FM 37V(BR)	243780
ԿՈՆՎԵԿՑԻՈՆ ՎԱՌԱՐԱՆ	
IMARFLEX CF 9301	45390
ՖՐԻՏՅՈՒՐՆԻՑԱՆԵՐ	
TEFAL 3192	
Супер классик 1000	52530
TEFAL 3677	
Универсал 1250	116280
TEFAL 3686	
Макси Квадра 1250	87720
TEFAL 8204 Классик	43860
TEFAL 8254 Сиая	37740
TEFAL 8322798 Квадро 700	53550
TEFAL 319679	59670
ՄԱՆԿԱԿԱՆ ԱՊՐԱՆՔ	
MOULINEX W 17	53550
ՍՐՃԵՓ	
MOULINEX AM 7	53040
ՍՐՃԱՂԱՑ	
MOULINEX 843	13770
ԽՈՀԱՆՈՑԱՅԻՆ ԿՈՄԲԱՅՆՆԵՐ	
MOULINEX A 77 R .B.	69360
MOULINEX A 77 R. D.	84150
ՄՍԱՂԱՑ	
MOULINEX 133	49980
ՏՈՍՏԵՐ	
MOULINEX AG 7	22950
ՕԴԱՓՈԽԻՉ	
DELONGHI MVA 303	21930
ԱՐԴՈՒԿՆԵՐ	
MOULINEX AL 9	58650
MOULINEX X 66	40800
ՖԵՆԵՐ	
KRUPS 442	17340
MOULINEX L72	6630
MOULINEX L73	7140
MOULINEX T86	10200
PHILIPS HP 4369 FL	18870
PHILIPS HP 4383	11730
PHILIPS HP 4395	21420
ԷԼ. ԴԱՆԱԿ	
PHILIPS HR 2571	10200
ԷԼ. ՍԱՓՐԻՉՆԵՐ	
PHILIPS 4830 RC/ AC	52020
PHILIPS 5870 RC/ AC	85170
ԷԼ. ԹԵՅՆԻԿՆԵՐ	
MOULINEX D02	16830
MOULINEX D03	20400
MOULINEX A 91	20400
MOULINEX AZ 1	25500
TEFAL 78690	22950
TEFAL 78695	34170
TEFAL 91605	20400
TEFAL 91640 GOLD EL.	31620
ՓՈՇԻ ՓՈՒՌԵՐ	
GOLD STAR HB 202 CE	84660
GOLD STAR HB 152 CE	76500

Համակարգչային սարքեր

Monitor	
MONO 14" DTK	63750
NOOS 14" 1430SL	102000
SAMSUNG 14" CQB4147L	127500
FUNAI 14" 1448GA	114750
FUNAI 15" 1564 GD	168300
SAMSUNG 15" CGB5607L	223890
SAMSUNG 15" CMB 5477L	223890
SONY 17" 200SFT	612000
COMPAQ 20" QV200AM	637500
Motherboards	
Motherboard Pentium AL 575	38250
Motherboard Pentium 512K 2 DIMM TX OCTEK	61710
M/B 512K OCTEK RHINO 12VIA	56892
Motherboard Pentium 430VX 512K 2 DIMM (PC PARTNER)	59670
Motherboard Pentium P51430TX-250 TITANIUM	84680
Motherboard Pentium P61440FX COMANDER PRO	128520
Motherboard PENTIUM II FIC 440FX	138075
CPU	
P-133 AMD K5 w/HEATSINK	54570
P-166 AMD K5 w/HEATSINK	69870
P-166 AMD K6 w/HEATSINK	93905
INTEL PENTIUM CPU 120Mhz BOX/HEATSINK	66810
INTEL PENTIUM CPU 150Mhz BOX/HEATSINK	80580
INTEL PENTIUM CPU 166Mhz BOX/HEATSINK	88634
INTEL PENTIUM CPU 166Mhz w/MMX BOX/HEATSINK	106092
INTEL PENTIUM CPU 200Mhz w/MMX BOX/HEATSINK	178173
INTEL PENTIUM CPU 200Mhz PRO BOX/HEATSINK	334050
CPU Intel PENTIUM II P-233	371550
Memory (72 pin)	
SIMM 4 Mb EDO-60 ns (NEC)	11220
SIMM 8 Mb EDO-60 ns (SIEMENS)	16862
SIMM 16 Mb EDO-60 ns (PANASONIC)	38250
Hard Drives IDE	
HDD 1Gb QUANTUM	92820
HDD 1.08 Gb SAMSUNG WN 310820 A	93840
HDD 1.2 Gb SEAGATE	98940
HDD 1.7 Gb FUJITSU	107100
HDD 1.7 GB SEAGATE	107100
HDD 2.1 GB QUANTUM	112200
HDD 2.1 GB SAMSUNG	112200
HDD 2.5 GB SEAGATE	120934
HDD 3.2 GB IBM	126806
HDD 4.3 GB IBM	147370
Multimedia	
Sound Cards	
CREATIVE SB16 VIBRA CT2961 PnP	32130
CREATIVE SB32 CT3671 PnP	49980
VIBRA 16FM1 SOUND CARD W/FM RADIO	37230
Active Speakers	
YS200 MULTIMEDIA	10663
AIWA SC-C27 (1W+1W) 20W PMPO	12240
AIWA SC-C57 (5W+5W) 80W PMPO	37740
AIWA TS-CD20 w/SW(10W+5W+5W)190W PMPO	66810
CD-ROMs	
TORISHAN 8xSPEED CD-ROM DRIVE	34680
TOSHIBA 12xSPEED CD-ROM DRIVE	44377
PHILIPS 12xSPEED CD-ROM DRIVE	56100
NEC 16xSPEED CD-ROM DRIVE	61200
SONY 16xSPEED CD-ROM DRIVE	62752
ACER 24xSPEED CD-ROM DRIVE	62730
Cards	
1Mb PCI S3 TRIO 64V+ w/MPEG	14685
2Mb PCI S3 VIRGE 3D w/MPEG	20597
4Mb PCI S3 VIRGE 3D w/MPEG	26087
2Mb DIAMOND EDGE 3D 2200 w/GAMES PORT	29580
512 Kb SOJ EDO (256x116) SIEMENS	2000
Network Accessories	
Cable CENTRONICS I/Printers	1071
Cable POWER 2 PIN	1339
Cable for CD-ROM	803
D-LINK 16BIT ETHERNET CARD DE220CT	16320
Connector RJ-45	1071
Keyboard	
K/b KB 8861, w/click	8670
K/b clickWin.95 104 SMK8861	9690
MembranceWin.95,104 SMK8001	9690
Casings	
Mini Midle 162B	24480
Mini Tower 202N	24480
Mini Tower 787D	31620
Mini Tower KN800	41310
MPC 889 Multimedia White	61710
FDD	
FDD 3.5" MITSUMI	14790
Mouse	
SPC 2 bt	3570
MITSUMI 2 bt	4080
FUNAI 2 bt (Ergonomic)	5100
Mouse pad with picture/colour PVC	1071
Mouse Pad colour fabric	560
Diskettes	
3.5" 1.44 Mb TDK (carton)	459
Microphone	
CREATIVE MC 1000	11220
Printer	
EPSON LX-1050+ (Dot Matrix)	158100
EPSON FX-1170 (Dot Matrix)	244800
CANON BJC-210 SP (color) 720x360 dpi (Inkjet)	122400
HP LJ 5L (LaserJet)	269790
HP LJ 6L (LaserJet)	316200
HP LJ 5 (LaserJet)	049070
Printer Accessories	
CANON BC-03 INK Cartridge	14280
CANON BC-05 COLOR Cartridge	15300
Modem	
ZYXEL U-1496E+ 19.2 ext voice, V32, V42 MNP-4, V42bis MNP-5	132600
Copier & Accessories	
CANON FC-230	321300
TOSHIBA Main Equipment 1210 (complete set)	481440
TOSHIBA Black developer D-1210	13770
TOSHIBA Black toner T-120P (1/10)	11730
TOSHIBA Drum OD 1210	46410
TOSHIBA Main Equipment 1350	810900
TOSHIBA Black toner T-1350E (1/4)	16830
Cartridge CANON E-16 I/FC-230	51000

ՏԵՍԱՁԱՅՆԱՍԱՐՔԵՐ

Հեռուստացույցներ	դրամ
AKAI CT-1417 D	112200
AKAI CT-20WKD	169320
AKAI CT-2107 D	161160
FUNAI TV-2000 AMK 10	154020
FUNAI 2100 AMK 10	170850
FUNAI 2100 TMK 8	177480
FUNAI TV-2500 AMK 8	239190
FUNAI TV-2500 TMK 8	233070
SONY KV G 21M1	234600
PHILIPS 29PT 9111	957270
SAMSUNG CK-5038 ZR	169830
SAMSUNG CK-5085 ZBR	181050
SAMSUNG CK-5339 ZR	191250
SAMSUNG CK-5385 TBR	234090
SAMSUNG CK-5338 ZR	188700
SAMSUNG CK-5366 ZR	219300
SAMSUNG CK-5399 ZR	236640
SAMSUNG CK-5399 TR	244290
SAMSUNG CS7277PTR	612000
SAMSUNG CS721APTRWBp	688500
TOSHIBA 2050XS	172890
TOSHIBA 2165 XR	210120
TOSHIBA 2185XR	239700
TOSHIBA 32W 3DXR	1129650
SHARP 14 LSC	138720
SHARP 20 LSC	181560
PANASONIC 14S 10R	165240
PANASONIC TC-14L10R	161160
PANASONIC TC-2150RS	255000
PANASONIC TC-21S 10R	249900
PANASONIC TX25V70T	424320
GOLDSTAR CF-14E20	136170
GOLDSTAR CF-14D80	138720
GOLDSTAR CF-20E60B	161160
GOLDSTAR CF-21E20B	188190
GOLDSTAR CF-21E80B	189720
GOLDSTAR CF-21D70B	181560
DISTAR 14	109650
SANSUI SV-M2110R	148920
Տեսամագնիտոֆոններ	
AKAI G 245 EDG	135150
AKAI G 420 EDG	140250
AKAI G 440 EDG	142800
FUNAI V 8008 CM	107100
PANASONIC SD-300 AM	160650
PANASONIC NV-SD320 AM	170850
SONY SLV-X 315	147900
SONY SLV-X 715	178500
SAMSUNG SVR-35D	132600
SAMSUNG SVR-45D	140250
SAMSUNG SVR-75D	158100
SAMSUNG SVR-85D	168300
SHARP VC MA31	130050
SHARP VC-MA55	158100
TOSHIBA V-204G	130050
TOSHIBA VK-60J	247350
TOSHIBA V-206R	122400
TOSHIBA V-454G	161160
TOSHIBA V-405W	163200
GOLDSTAR S12HW	124950
PHILIPS 296/55	122400
[illegible]	
AKAI VS-R 160EDG	91800
AKAI VS-R 88 K	94350
AKAI VS-R 1700	88740
SAMSUNG SVR-11G	91800
GOLDSTAR RN 830 AW	91290
TOSHIBA C3 CZ	100980
FUNAI VIP 5000 HC	80070
AKAI VS-P 1700	84150
Տեսախցիկներ	
SAMSUNG VP-K70	275400
SAMSUNG VP-K80	311100
Երաժշտական կենտրոններ	
AKAI S/ST RX-690	175950
JVC MX-D 5T C/W	224400
JVC CA-S 700R	410550
JVC MX-D 3S C/W	206550
JVC MX-S20E	218790
MINI LG F-59	162180
MINI LG F-M100A	120360
MINI PHILIPS FW 332	189720
MINI PHILIPS FW 335/34G	168810
MINI PHILIPS FW 362/34	208080
MINI SAMSUNG MAX-440	145350
MINI SAMSUNG MAX-550	182580
MINI SAMSUNG MAX-630	234600
MINI SAMSUNG MM 26	137700
Ռադիո-մագնիտոֆոններ	
RCDR PHILIPS-AZ 8070/14	81600
RCDR PANASONIC RX-DT530	114750
RCDR PANASONIC RX-ED90GCK	224400
PANASONIC RX-FS430	34170
PANASONIC RX-CT 990	107100
PANASONIC RX-CT 870	63750
Ա - փլեյերներ	
AKAI PM-F75 A/P	61200
AKAI PM-R55 A/P	56100
PLAYER PHILIPS AQ 6562/14	17850
PLAYER SONY WM-EX356	30600
PLAYER SONY WM-FX353EE	35700
PLAYER SONY WM-FX355EE	40800
CD - փլեյեր	
AKAI PDX65	58650
Ավտոմագնիտոֆոն	
SONY XR -1953 EE	

53-77-03
58-66-04

Ընդունվում են բոլոր տեսակի տեխնիկայի նախնական պատվերներ

«Պարբերական» հրատարակչության տպարան, Երևան-23, Արշակունյաց 2. Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69149. Պատվեր 673. Տպաքանակը՝ 3000. Ստորագրված է տպագրության՝ 26. 09. 1997. Գինը՝ 100 դրամ